

MARIESTAD

Mötesplats Mariestad

Områdesbeskrivningar
Grönprogram del 2

Antagen av Kommunfullmäktige
September 2009

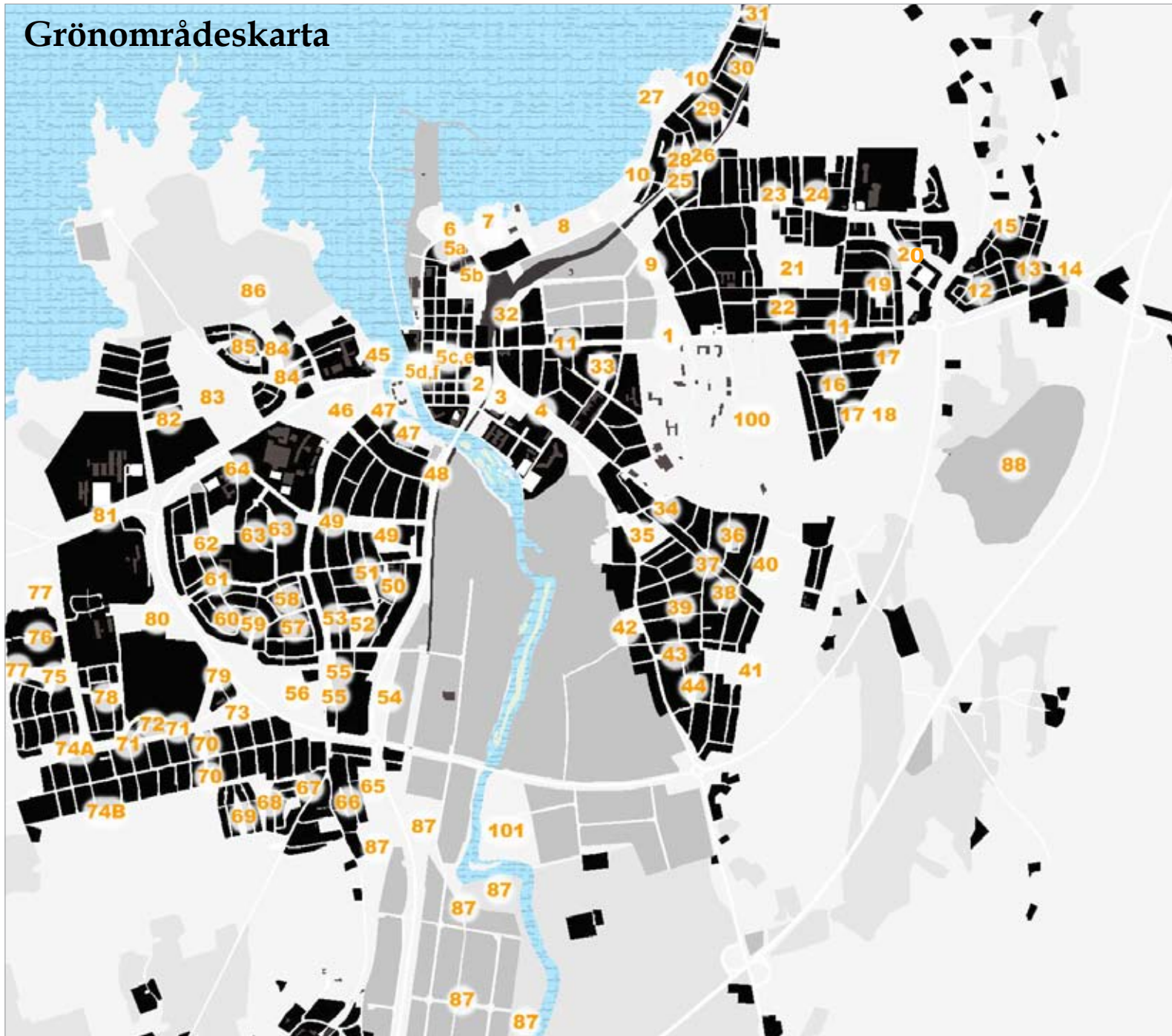

FÖRORD

Områdesbeskrivningar är en del andra del i Grönprogrammet för Mariestad kommun och är en beskrivning av kommunens grönområden. De presenteras med ett nummer som återfinns på parkkartan på sida 3. Varje grönområde redovisas med en beskrivning som följs av en värdering. Därefter följer ett förslag till en tänkbar framtida utveckling. Förslagen är översiktliga och gör varken anspråk på att vara detaljerade eller definitiva.

Bakom grönområdenas klassificering liksom bakom deras beskrivning, värdering och förslag till framtida utveckling ligger en bedömning av vad som kan anses vara en acceptabel estetisk, biologisk och rekreativ kvalitet med tanke på de behov människor har och vilka möjligheter som finns att uppfylla dessa i Mariestad.

Grönområdeskarta

Innehållsförteckning och parkklassificering

CENTRUM sid 7

1. Humleparken - Kvarterspark
2. Stadsparken - Stadspark
3. Biblioteksparken - Stadspark
4. Järnvägsparken - Stadspark
- 5.a Pommerska Tomten - Fickpark
- 5.b Parken Löjan - Fickpark
- 5.c Nya Torget - Stadsplats
- 5.d Esplanaden - Gröngata
- 5.e Gamla Torget - Stadsplats
- 5.f Fisktorget - Stadsplats

STRANDPROMENADEN sid 13

6. Karlsholmeparken (väster om Karlsholme) - Stadsdelspark
7. Karlsholme - Stadsdelspark
8. Katthavsparken - Kvarterspark
9. Sjöhagaparken - Stadsdelspark
10. Strandpromenaden - Grönt stråk

STOCKHOLMSVÄGEN

11. Stockholmsvägen - Grön gata

KRONTORP sid 16

12. Elefanten - Kvarterspark
13. Jupiterparken - Grönö
14. Krontorps bussplan - Grönö
15. Jungfruparken - Kvarterspark

LADUKÄRR sid 17

16. Bagarns Park - Kvarterspark
17. Ripparken och Morkulleparken, Olles Väg - Fickpark
18. Ladukärrsskogen - Tätortsnära naturmark

HÖGELID sid 18

19. Björnbärsparken - Kvarterspark
20. Smultronparken - Grannskapspark
21. Högelidsskogen - Grannskapspark/Tätortsnära naturmark
22. Kristinebergsparken - Kvarterspark
23. Naturpark Kvasten - Tätortsnära naturmark/Kvarterspark
24. Kvartersparken Borsten - Kvarterspark

MADLYCKAN sid 20

25. Madlyckeängen - Kvarterspark
26. Lyckans park - Kvarterspark

SNUGGEN sid 21

27. Snuggenäset - Kvarterspark
28. Klings Park - Kvarterspark
29. Torsöparken - Kvarterspark
30. Onsöparken - Kvarterspark
31. Fyrparken - Grön länk

KATTHAVET sid 23

32. Bantorget Grönö/Rabatter och planteringar

NYESTAN sid 23

33. Milstensparken - Kvarterspark

GRANGÄRDET sid 23

34. Vänershofsparken - Kvarterspark
35. Entréplatsen till Södra Begravningsplatsen - Fickpark
36. Blomparken - Kvarterspark
37. Bäckaskogsplatsen - Grönö

38. **Sörens Park** - Kvarterspark
39. **Sågens Park** - Fickpark
40. **Muggeboskogen** - Tätortsnära naturmark
41. **Grangårdesskogen** - Tätortsnära naturmark
42. **Stengårdshultsparken** (med anslutande grönområden) - Kvarterspark
43. **Skoglunds Park** - Fickpark
44. **Vinkelgatans Park** - Kvarterspark (Fickpark)

GÄRDET **sid 38**

45. **Stadsplatserna Tidans Mynning** - Stadsplats
46. **Alhagen** - Stadsdelspark
47. **Gärdesparken** - Grannskapspark
48. **Hertig Karls Torg** - Fickpark
49. **Byggenspark** - Kvarterspark (Fickpark)
50. **Flitiga Lisans Park** - Kvarterspark
51. **Vitsippsparken** - Kvarterspark
52. **Blåsippsparken** - Grannskapspark
53. **Linneaparken** - Fickpark
54. **Industriparken** - Tätortsnära naturmark
55. **Prebendeparken** - Grön länk

MARIEHOLM **sid 33**

56. **Marieholmsskogen** - Tätortsnära natur
57. **Drakes Park** - Kvarterspark
58. **Koleraparken** - Kvarterspark
59. **Domänparken** - Kvarterspark
60. **Hurtigs Park** - Kvarterspark
61. **Rådjursparken** - Fickpark/Grönö/Grön länk
62. **Jägareparken** - Kvarterspark
63. **Getingelänkarna** - Kvarterspark/Grön länk
64. **Marieholmsparken** - Grönö/Fickpark/Grönlänk

HORN **sid 36**

65. **Grävlingens Park** - Stadsdelspark
66. **Segolsparken** - Kvarterspark/Tätortsnära naturmark

DALA

67. **Dala 1, Blockflöjtsparken** - Grannskapspark
68. **Dala 2, Dalaparken** - Grannskapspark
69. **Dala 3, Marimbaparken** - Grannskapspark

RADBYN **sid 37**

70. **Instrumentparken** - Kvarterspark
71. **Håkans Park** - Grön länk
72. **Maskparken** - Grönö
73. **Musikparken** - Kvarterspark / Tätortsnära naturmark

VÄSTRA SKOGEN **sid 38**

- 74.a **Tommys Park** - Kvarterspark
74.b **Mandolinparken** - Kvarterspark
75. **Fågelparken** - Kvarterspark
76. **Tjäderparken** - Grön länk
77. **Västerskogen** - Tätortsnära naturmark

BRÅTEN **sid 40**

78. **Ormparken** - Kvarterspark
79. **Bråtenparken** - Kvarterspark

LOCKERUD **sid 40**

80. **Lockerudsparken** - Grannskapspark

EKUDDEN sid 41

81. Lockerudsskogen - Tätortsnära natur

82. Helenaparken - Kvarterspark

83. Kohagen - Tätortsnära naturmark/
Grannskapspark

84. Ekuddens parkstråk - Kvarterspark/
Tätortsnära natur

85. Smedjeparken - Kvarterspark/
Tätortsnära naturmark

86. Tegelängsfältet - Allaktivitetsfält//
Tätortsnära naturmark

HORN/HAGGÅRDEN sid 44

87. Stadsdelsparken Marieforsleden
- Haggården samt Göteborgsinfarten -
Stadsdelspark

SANDVIKEN sid 46

88. Sandviksskogen - Stadsskog

BÅNGAHAGEN sid 46

89. Bångahagens Regionpark -
Regionpark

SNAPEN sid 47

90. Snapenskogen - Stadsskog

TÄTORTSPARKERNA sid 47

91. Tätortspark Sjötorp - Tätortspark

92. Tätortspark Hassle - Tätortspark

93. Tätortspark Ullervad - Tätortspark

94. Tätortspark Lyrestad - Tätortspark

95. Tätortspark Lugnås - Tätortspark

96. Tätortspark Tidavad - Tätortspark

SJÖTORP sid 48

97. Sjöparken

JOHANNESBERG sid 48

100. Johannesbergsparken - Privat
Stadsdelspark

CENTRUM

Humleparken (1.), 6.673 m²

Beskrivning

Humleparken har ett förflutet som bryggeriområde och är i sin nuvarande skepnad en anläggning som fått en botanisk prägel. Många olika slags barrväxter, rosor och rhododendron har planterats med namnskyltar, som visserligen med tiden försvunnit. Många av rosorna har dött och barrväxterna har planterats tätt varför de nu står invuxna i varandra på en liten yta. Samtidigt utgör detta barrväxtbestånd en tillgång då många är välvuxna och av ovanlig art/sort.

Trädbeståndet är i förhållandevis god hälsa men den stora poppeln mitt i parken utgör ett problem på så vis att den skjuter massor med rotskott och sätter fröplantor. Gestaltningen med vallarna, rosenrabatterna och de stora planteringsavstånden gör att det är en svårskött anläggning och ogräset har därmed fått fritt spelrum. Humleparken ligger annars fint längs Tidans och bildar samtidigt ett komplement till Stadsparken till vilken den ligger i omedelbar närhet.

Värdering

Humleparken ligger vid Tidans och detta är en mycket fin utgångspunkt. Även om stränderna i nuläget är igenvuxna så finns vattenkontakten och de möjligheter detta skapar. Anläggningen kräver hög skötselnivå men minskade resurser har gjort att skötseln

fått stå tillbaka och därmed har parken i viss mån förfallit.

Rosenrabatterna ger ett ovårdat och övergivet intryck där många rosor är döda eller halvdöda. Barrväxterna har tillåtits att växa i varandra och på så vis blivit kala (utan barr) på någon sida. Detta är synd då de skulle behöva flyttas till mer solitära lägen och på så vis återanvändas i parken.

Läget i staden och vid Tidans gör att Humleparken sammanfattningsvis har många fina förutsättningar att åter bli en attraktiv park.

Framtid

Sina inslag av botanisk park kan parken få behålla men en omgestaltning är oundviklig då förfallet på vissa håll gått för långt. Detta skapar också bättre skötselbetingelser. Parken kommer att ingå i de grönområden som hyser universitetets utbildningsanläggningar. Den kommer att bli en mer innehålls- och händelserik pendang till Stadsparken, då denna har en mer formell karaktär. En diagonal uppdelning skulle skapa en intressant rumsbildning där den sydvästra delen kommer att bebyggas med en liten timmermansgård och andra små hus. Den andra delen kommer att ha en liten lund med småträd och buskar där man bevarar den äkta kastanjen och rhododendronbuskaget, som kompletteras med barrväxter från vällen. Alla träd i god kondition bevaras. (Trädinventering är utförd och finns på Utvecklingsenheten).

De tre följande parkerna bildar, och skulle i framtiden än mer kunna utgöra, ett parkstråk med tre olika karaktärer. För att utöka Stadsparkens idag ringa storlek, kan dessa tre parker knytas samman till en tydligare helhet.

Stadsparken (2.), 8.535 m²

Beskrivning

Stadsparken är en viktig del i stadens identitet och är en av sinnebilderna för det urbana. Mariestads Stadspark har, som sig bör, en central och lättillgänglig placering i staden. Den har ett uppvuxet trädbestånd med ett för ytan mycket högt antal individer vilket emellanåt resulterar i en djup skugga. Förutom några parksoffor, den centrala fontänen och en gammal oanvänd scen finns inte mycket kvar av inventarierna i parken idag. Det finns heller inga planteringar eller andra utsmyckningar i anläggningen.

Skötseln består av gräsklippning, ogräsharvning av gångsystemet samt sommarblomsplantering. Fontänen, som är av historiskt intresse, städas och tas i/ur funktion om vår/höst.

Värdering

Många av träden är i ett mycket dåligt skick och kommer delvis att behöva avverkas. Detta med blandade känslor då träd är värdefulla i stadsmiljön. Dock befinner sig träden i stadsparken i dålig kondition och i en hög ålder. Träd ska inte alltid tas bort bara för att de är gamla; de kan också ha ett värde

som ekologiska budbärare med ett eget litet kosmos för svampar, fåglar och insekter. De kan även som gamla individer i ett olikåldrigt bestånd stå som metafor för födsel, liv och död.

Träden som nu skulle behöva fällas är dels farliga, så kallade riskträd, dels behöver en gammal generation träd lämna plats för en ny samt dels behövs det skapas en dynamik i ljusförhållandena. Som det är nu är det nästan bara skugga i parken, vilket kan utgöra en behaglig svalka heta sommardagar, men öppna ytor för ljus behövs också i en parks intrikata spel mellan ljus och skugga.

Parken ger i sin nuvarande gestalt ett övergivet intryck, ett slags baksida och fyller till stor del endast funktionen som genomgångsyta. Innehållet är fattigt och bidrar inte till besök eller aktiviteter. Fontänplatsen har ett fint läge mitt i parken med utsikt åt många håll men även här är den ödsliga känslan närvarande.

Framtid

Stadsparken är också en företeelse med ett slags förutbestämda kriterier som är klara och relativt allmänna. I denna anda ska även Stadsparken i Mariestad rustas upp. Den är kulturhistoriskt värdefull och har stor social betydelse som rekreationsrum för kringboende såväl som ett centralt rum för stadens alla invånare. Exotiska träd, ett nytt adekvat gångsystem med tydliga entréer, stora blommande planteringar, lummiga rumsbildande buskage samt möjligheter till

aktiviteter och förplägnad bör planeras in.

Parken skulle kunna komma att bli ett nav och utgångspunkt för de parkstråk och parkvandringar som det finns potential för i staden. Detta skulle också bidra till fler besökare.

Biblioteksparken (3.), 15.855 m²

Beskrivning

Biblioteksparken har en yta på 1,6 ha och består av en böljande gräsyta med stora trädsoolitärer, framför allt ek (*Quercus robur*). Parken har inget gångsystem utan det har uppstått en och annan "smitväg" över gräset. Här saknas också inventarier som till exempel parksoffor och lekutrustning. Trädbeståndet är gammalt men då det till största del består av ek är det i förhållandevis god kondition.

Värdering

Ekarnas pelarsal i det kuperade gräset skapar ett fint djup i utsikterna från omgivningen. Den vackra ekängen ger ett intryck av landskapspark i miniatyr men den saknar egentligt uttryck, ramverk och sammanhang. Den försvagade karaktären i denna anläggning gör att man missar ett urbant smycke som denna park kan utgöra.

Framtid

Eftersom Cornelius Alexander Sjöcrona var den landshövding som lät anlägga parken skulle "Sjöcronapartären" kunna anläggas i ett centralt läge. En liten trädgård med staty, minnessten och/eller tematiska planteringar.

Det karaktärsfattiga intrycket och känslan av att anläggningen rinner ur sin form skulle kunna motverkas genom att förstärka markens topografi i form av små höjdskillnader. Rumsskapande och inramande planteringar och byggnadselement samt en enkel design som lugnande står i kontrast till de andra parkerna stärker likaså denna tanke. Plantering av ett extensivt och ståndortsinriktat växtmaterial skapar blomsterprakt utan att den lugna och landskapliga karaktären går förlorad. Den engelska pittoreska parken får stå som en ram för nya idéer. Här kan man också tänka sig vackra romantiska element som historiserade ruiner och valvbroar med hjälp av byggutbildningen på Göteborgs Universitet.

Järnvägsparken (4.), 16.129 m²

Beskrivning

Östra Järnvägsparken (den före detta banvallen mot Moholm) består idag av en gräsremsa med lindrader på sidorna. Industrispåret mot Katrinefors Bruk löper också här. På andra sidan Mariagatan fortsätter grönområdet i form av en gräsyta.

Värdering

Parken är idag ett fint grönområde med stor potential. Det saknar emellertid innehåll. Industrispåret utgör en intressant ingrediens i den framtida utvecklingen av området. Som industrihistoriskt element kan det med en lämplig gestaltning i utformningen av parken bli ett tillskott i anläggningen.

De mäktiga lindraderna skapar en ram och en formfast utgångspunkt för tankarna kring den nya parken som skulle kunna skapas här. Området på andra sidan Mariagatan saknar idag karaktär men parkeringsplatsen betjänar besökare vid idrottsevenemang på Vänershov.

Framtid

För att skapa en spännande miljö är en väg att skapa en seriell upplevelse i form av en stig med olika rum där järnväginspirerad design minner om den tidigare markanvändningen. Häckar och spaljéer/plank, som kan skapas med hjälp av studenter vid Göteborgs Universitet, kantar det befintliga stickspåret som säkerhetsåtgärd. Här skulle Europas längsta rosengång kunna anläggas. Full med olika arter och sorter av klängrosor.

Gräsytorna och stigen ligger orörda i sitt enkla uttryck och de gestaltade seriella rummen står kontrastrikt för den intensivare upplevelsen. Rosengången avslutas med en fickpark/stadsplats längst upp mot Mariagatan. Parkeringsplatsen på andra sidan Mariagatan görs till en större entréparkering där rosengången bildar en unik entrégång in till stadens centrum

Nygatan - norra delen

Beskrivning

Nygatan är en sträckning ut mot Vänern. Den är också ett kommunikativt centrum i staden. Här ligger Stationen och bussterminalen mitt på den östra sidan. Längs ut i norr möter

Hamnparken upp och här övergår också Nygatan i Hamngatan, just som gatan svänger av åt väster. Mittemot bussterminalen i väster ligger Domkyrkoparken. I söder korsar Stockholmsvägen och bildar det så kallade "EPA-korset". På båda sidor finns lindalléer planterade som delvis är i dålig kondition.

Värdering

Lindarna i allén på den östra sidan är i de flesta fall i mycket dåligt skick. Även de nyplanterade träden är i dålig kondition, troligen på grund av markkompaktering.

Nygatan utgör en intressant stadsmiljö med komplexa sammanhang där tidens gång sprungit ifrån den en gång adekvata planeringen. I den södra delen av den nyanlagda bussterminalen har många små planteringar och asfaltsytor för cykeluppställning anlagts. Dessa bidrar till ett rörligt intryck som även bidrar till att stationsplatsen "flyter ut" mot bussterminalens stora asfaltsyta och känns därmed ogemytlig och i avsaknad av balans. Dessutom är de små planteringsytorna svårskötta.

Det före detta Stadshuset saknar en tydlig entré och husets 50-talsarkitektur lider aningen av de påförda fasadplattorna och den tillbyggnad som tagit bort den del av huset som tidigare stod på pelare. Trottoaren framför huset verkar oproportionerligt smal, vilket skapar en känsla av att huset "faller" ut i gatan.

Mariestad ligger vackert vid Vänern men Nygatan, som leder mot vattnet, signalerar inte detta; man har ingen känsla av att röra sig mot vattnet. Som om staden bara fortsätter.

Framtid

För att samla ihop och lugna ner miljön kring stationshuset kan den södra delen av bussterminalen byggas om och tas med i planeringen. En plats eller ett torg ska rama in den vackra stationsbyggnaden och en perrongplats på baksidan knyter samman station och perrongen ute i spårområdet.

Lindarna på östra sidan bör bytas ut mot ett mindre gatuträd. Detta eftersom det är trångt och det redan finns en lindrad i väster. Dessutom skulle detta stärka känslan för topografin upp mot kyrkan. Här skulle vitoxeln Sorbus aria `Lutescens` vara ett bra träd. Oxeln är ett klassiskt kustträd och vitoxelns ljusa blad lyser upp och signalerar att man leds mot vattnet - Vänern.

Där Nygatan går över i Hamngatan och börjar svänga åt vänster, finns möjligheten att bygga en gångväg i form av en bryggliknande konstruktion i vägens linje, rakt ut i Hamnparken. Färgerna längs Nygatan skulle gå i vitt, ljusblått, trägrått och falurött som går över i signalrött längre ut.

Entrén till det före detta Stadshuset bör få en stark men sparsmakad design för att betona huset och vara en del i gatans skeende. Gatans bredd kan tas i anspråk dels för att

öka trottoarens bredd och därmed husets visuella stabilitet och dels för att lugna ner det stundom hektiska trafiktempot.

Pommerska Tomten, 700 m² (5a.)

Beskrivning

Pommerska Tomten ligger längst norr ut i Gamla Stan, på det som kallas Näset. Belägen ovanför Hamnparken med vid utsikt över småbåtshamnen och Mariestadssjön, utgör denna fickpark en intressant och avskild, kontemplativ plats. Östra delen består av en äng samt en björkdunge. Den västra delen är den egentliga fickparken. Bänkar stenmurar och två träinfattade planteringsytor utgör här stommen. Längst i norr står ett antal almar i en ring vilka är ljussatta med armaturer av skilda ljusstemperatur.

Värdering

Likt en utskjutande kommandobrygga på skeppet "Gamla Stan", vakar Pommerska Tomten över hamninloppet. Platsen har en rofylld och kontemplativ karaktär där historian är märkbar. Gamla Stan har en fin struktur och skala men saknar delvis allmänna grönområden varför Pommerska Tomten är viktig ur ett gröonstrukturellt perspektiv.

Framtid

Framgent bör fickparks- och prydnadskaraktären behållas och utvecklas. Samtidigt som platsen bär en kontemplativ prägel bör även parken stärkas som mötesplats. Detta med en

möjlighet till hortikulturella möten där trädgårdsintresserade kan mötas i arbete och diskussion. En liten trädgårdsstuga för verktyg, dokumentationsmaterial och med fikamöjligheter kan exempelvis färdigställas. Växtmaterialet kan vidare utvecklas och förändras i takt med strömningar, temaår och önskemål.

Parken Löjan, 1.510 m² (5b.)

Beskrivning

Denna fickpark är resterna av en större park, som har sitt ursprung i gammal bostadsbebyggelse och tidigare kålgårdar. Parken har nu styckats av för byggnation, varför fickparken uppstått. Parken sluttar neråt från Norra Skolan mot Nygatan. I nordvästra hörnet växer ett flerstamigt exemplar av skogslind. Linden är botaniskt intressant genom sitt karaktäristiska och estetiska växtsätt och måste skyddas (även rotzonen) vid byggnation av tomten i norr.

Värdering

Som fickpark och buffert mellan bostadsbebyggelse och kyrkogård är parken ett viktigt inslag i stadsplanen. Dess starka lutning utgör en intressant förutsättning för en attraktiv gestaltning till fickpark. Den botaniskt viktiga och vackert vuxna linden skänker en stark karaktär till platsen kommer att ge en extra dimension i den färdiga gestaltningen.

Framtid

Fickparken Löjan kan i framtiden bestå av olika terrasser, som förses med olika funktioner. Sittplats, perennplantering, vattenanläggning, småbarnslek etc. Centralt i utformningen bör vara en naturstenstrappa som leder ner till Nygatan. Terrasser och trappa förses med svarta smidesstaket. Urnor och fruktträd skapar en koppling till den tidigare markanvändningen som kålgård och hemträdgård.

Nya Torget, (5c.)

Beskrivning

Nya Torget bildar en central punkt i stadsbilden. Dess betydelse som mötes- och handelsplats står oomtvistad. Markbeläggning, utformning och trädtrader bildar den självklara ram som karaktäriserar en plats av denna betydelse. Dock existerar ett par svaga punkter i torgets funktion och estetik. Ljussättningen med globarmaturerna är inte ändamålsenlig då ljuset flödar ut i rymden och ljuset blir för knappt. Busshållplatsens läge skymmer den betydelsefulla fond som Stadshotellet utgör och sydöstra hörnets kommunikativa flöde mot Stadsparken och söderut längs Nygatan hindras av en korvkiosk. I övrigt utgör torget ett uppskattat stadsrum, inte minst onsdagar och lördagar då torgmarknaden äger rum. P-platserna fungerar bra som de ligger idag.

Värdering

Som symbol för staden och identitetsskapare för kommunens invånare är torget värdefullt och det fungerar bra i dagsläget. Intrycket av folkliv och central plats är påtaglig men under den mörka tiden känns torget tomt och övergivet. En ny trafikplanering runt torget kommer att gynna stadsliv, folkhälsa, handel och ett positivt intryck av staden

De tre döende oxlarna i sydöst bidrar till ett ovårdat intryck. Många av oxlarnas rötter har börjat häva markbeläggningen på sina ställen vilket ytterligare bidrar till det ovårdade intrycket. Slutligen bidrar den icke ändamålsenliga ljussättningen till en dyster upplevelse av platsen. Nya Torget ligger centralt och är kringbyggt av fasader som sig bör. Men busshållplatsens väntkur ligger i den centrala axeln som Esplanaden mot Stadshotellet utgör.

Framtid

I en omgestaltning av torget bör fyra aspekter beaktas:

- Ljussättningen av Nya Torget ska följa Ljussättningsplanens intentioner och skapa en säker och identitetsstark ljussättning i kommunens centrala läge. Ljussättning av fasader och behaglig ljussättning för upplevelse av trygghet är delar i detta arbete.
- Omplantering av de tre sydöstliga oxlarna och anläggande av planteringar längs stamraderna. Detta kan ske med plantering av ett enkelt växtmaterial med få arter och sorter.
- Organiserandet av adekvata och

tidsenliga kiosker, servicebyggnader och toaletter. Detta kan ske med upprustning, flytt och tillbyggnad av de befintliga kioskerna eller med en ny vinkelformad byggnad i det sydvästra hörnet.

Esplanaden, 1.912 m2 (5d.)

Beskrivning

1895 brann Mariestads stadskärna ner för andra gången. Detta föranledde byggandet av Esplanaden som "brandgata". 11 kvarter förstördes helt och insamlingar från hela landet hjälpte invånarna att bygga upp sina bostäder igen.

1898 utarbetades en ny stadsplan där de nedbrunna kvarteren breddades. Esplanaden skulle binda samman de tre torgen Nya Torget, Gamla Torget samt Fisktorget. Branden var emellertid inte ända anledningen till att kvartersmönstret breddades i planen. Industrialismen hade skapat usla levnadsvillkor för arbetarna och nu restes krav om ljus och luft i staden.

Denna tid var parkernas storhetstid och arkitekturen inspirerades av barocken och den engelska stilen. Därför blev lösningen en Esplanad med parkkaraktär. Gångsystemet utformades som en bruten axel. Växtmaterialet var mycket rikligt med många arter och sorter. Platsen upplevdes troligen som mer sammanhållen då det var färre material och mjukare övergångar mellan gaturummets olika delar. Esplanadens omgivning var

livligare så till vida att det fanns många rörelser i husen och gångsystemet riktades mot de kringliggande verksamheterna.

På 40-talet hade träden vuxit sig så höga att Esplanaden mer såg ut som den gör idag. Skalan och innehållet har förändrats starkt och tempot upplevs högre. Dessutom är antalet växter och arter färre. 1953 genomfördes en planändring som förenklade Esplanaden och gjorde den fattigare. Nu fanns nästan ingen vegetation kvar och gångsystemet rätades ut.

På 70-talet plattlades gångarna och träden stympades. De 70 år som nu hade förflutit, förändrade Esplanaden från parkstråk till gångstråk med cykelparkering. Rundeln vid Nya Torget fick under 80-talet en pendang vid Fisktorget som efter bara några år åter var borttagen. Nu blev planteringarna mer inspirerade av så kallade "tapetplanteringar" med kaktusar och andra exoter.

Under mitten av 90-talet stängdes östra delen av Södra Esplanaden samt Österlånggatan av för biltrafik. Nivåerna i dessa gator lades i nivå med mittstråket varför kopplingen till Nya Torget åter blev den samma som från början. 1998 återskapades de runda platserna i gångstråket, dock utan planteringar, och utseendet var det samma som fram till för 40 år sedan.

1997 mätte kommunens trafikräknare 4500 fordon per dygn som passerade esplanaden. Sedan Kungsgatan blev enkelriktad har

trafiktrycket stigit kring Esplanaden. Sydöstra delen av esplanaden har sedan 70-talet fungerat som cykelparkering. Esplanaden har en viktig funktion som genomfartsled för cykeltrafik.

Idag har Esplanaden som grönområde och stadsplats utarmats och den består av slitna gräsytor, funktionellt diffusa gångstigar och träd i dålig kondition. Planteringarna begränsas till utplantering av växter för sommarsäsongen samt viss höstfägring. Tillgängligheten är på grund av trafiken dålig förutom i den del som gränsar till Nya Torget. Esplanaden är ett uppskattat mål för mariestadsflanören. Ett identitetsskapande element. Konstutställningar, utplanteringsväxter och sittplatser i skugga är de attraktioner Esplanaden bjuder sin besökare idag.

Värdering

Esplanaden har ett essentiellt läge i staden. Det är då viktigt att den har dignitet och tillgänglighet. Idag lider Esplanaden av en dålig trafiklösning och avsaknad av en adekvat utformning. Markbeläggningen uppvisar ett virrvarr av olika material där det inte är ovanligt med fem olika material inom en kvadratmeter. Tillfälliga lösningar förfular gaturummet och funktionshindrade är delvis helt uteslutna från denna viktiga mötesplats.

Gångvägarna stämmer inte överens med dagens trafikflöde och träden är i så dålig kondition att de inom en snar framtid blir

farliga för liv och egendom. Dessutom skapar de, på grund av sin storlek, en mörk miljö i gaturum och angränsande fastigheter. Avsaknaden av formella planteringar gör att Esplanaden tappar den självklara betydelse den ska ha. Trafiken är planerad asymmetriskt, med avstängning av körbanan i sydöst. Detta skapar ett oharmoniskt och informellt intryck i en formell anläggning. En annan trafikplanering skulle skapa ett stadsrum och urbant sammanhang som upplevs som användbart, inbjudande och skulle gynna handeln.

Under senare tid har Esplanadens betydelse i det stadsplaneriska sammanhanget åter blivit aktuellt. Projektet "Tidans Mynning", det nya stadshuset, den undermåliga trafiksituationen samt frågor om ledningsdragning är arbetsområden som alla satt Esplanaden på agendan. Därför är det nu viktigt att formulera en vision för Esplanaden. Vad vill vi med Esplanaden? Vilken funktion ska den ha? I vilket sammanhang ska den existera? På grund av det nya stadshuset och det ökande besöksstrycket, kan man anta att Esplanadens användning kommer att öka. Hur skall vi betrakta esplanaden? Som ett smycke, en kulturhistoriskt skyddad plats eller som en integrerad, använd del av staden? Därefter bör en rad analyser och skisser utföras. Först då kan Esplanaden detaljplaneras och Fisktorget, som är så starkt sammanlänkat med Esplanaden både historiskt och stadsplaneriskt., få en ny utformning.

Framtid

Tre saker behöver ändras inför Esplanadens framtid:

- Nya träd måste planteras. De befintliga lindarna har inga riktiga grenar utan de utgörs av så kallade epicormiska skott, vilka har en onormalt kraftig tillväxt, hög vikt samt dålig infästning. Detta gör dem till fara för liv och egendom inom en snar framtid. Här kan en något mindre art diskuteras då dagens stora lindar förmörkar och undertrycker Esplanadens uttryck i det trånga stadsrummet mellan husen. Ljusa och lite mindre träd som vitoxel (*Sorbus aria* 'Lutescens') skulle kunna vara ett alternativ.

- En adekvat gestaltning av gångstråk, eventuella gräsytor och formella planteringar måste komma till stånd. Funktion och rörelsemönster måste utredas och en vision för Esplanadens övergripande funktion och betydelse i stadsbilden måste formuleras. Då kan Esplanaden byggas om för 2000-talet med sina rötter i historien.

- En ny trafikplanering bör komma till stånd där de urbana sammanhangen tydligare framträder och där stadskärnans helhet smälter samman än mer till en helhet. Detta för att gynna ett sammanhållet urbant grönt rum samt folkliv, tillgänglighet och handel. Nu när nya P-platser anläggs i stadscentrums utkant skapas närhet, tillgänglighet och smidighet för att understödja detta.

Gamla Torget, (5e.)

Beskrivning

Gamla Torget ligger mitt i centrum och har en central betydelse längs Esplanaden. I ett stråk från Nya Torget via Esplanaden ner till Fisktorget utgör Gamla Torget en naturlig stadsplanerisk och kulturhistorisk tyngdpunkt. Gamla Torget har nyligen fått en upprustning i samband med att Stadshuset byggdes om och fick en ny entré här. Kullersten, ljussättning med gamla armaturer på gjutjärnsstolpar och klotlönnar utgör en betydande del av utformningen. Torget fungerar idag som en parkeringsplats.

Värdering

Med sina inventarier i historiserande 1800-talsstil utgör torget en fin mittpunkt i Gamla Stans bebyggelse, som förvisso delvis är ännu äldre. Granitpollare med kedjor, telefonkiosk och ljussättning i historiserande stil, kullerstensbeläggning samt träd med stram klotform bidrar till att skapa en stark och stilren karaktär. Tyvärr används denna värdefulla del i stadsarkitekturen till parkeringsplats, vilket stör bilden av Gamla Stan. Entrén till Stadshuset bryter av mot den fina karaktär som Gamla Torget har. Dock är entréns utformning i harmoni med Stadshusets arkitektur. Emellertid bryter färgen på markbeläggningen samt formen på de väggfasta planteringstrågen av på ett betänkligt sätt.

Framtid

Eftersom torget nyligen omarbetats på ett adekvat sätt finns ingen anledning till insatser här nu. Det enda problemet idag är att en så vacker och betydelsefull plats används till att ställa bilar på.

Fisktorget, 1.577 m² (5f.)

Beskrivning

Som gammal fisklandningsplats, fiskmarknadsplats och ändpunkt på axeln Nya Torget/Esplanaden utgör Fisktorget en viktig del i den stadsplaneriska väven och i det kulturhistoriska sammanhanget. Torget ligger vid Tidans utlopp i Vätern nära hamnen och som granne till Länsstyrelsen. En mönsterlagd smågatstensbeläggning och stenmurar ner mot vattnet är de huvudsakliga beståndsdelarna idag. I söder står ett gammalt vattenkar och vattenpump som förr användes för att vattna hästarna. Fisktorget har numera hamnat i en stadsplanerisk eda, en plats i skymundan som inte används mer än till parkering samt som uppställningsplats för fiskbilen om onsdagarna.

Värdering

Markbeläggning, vattenkar, stenmurar och läge utgör en god grund för att skapa ett både historiskt och arkitektoniskt förankrat stadsrum. Fisktorget har ett attraktivt läge vid Tidan men upplevs som ödsligt och tomt. Detta förstärks av att torget används som parkeringsplats.

Framtid

Fisktorget bör få en gestaltning som understryker platsens viktiga roll i stadsbyggnaden. Att förse torget med ett centralt beläget arkitektoniskt objekt, skyddade sittplatser och någon liten prydnadsplantering är ett led i detta. Likaså bör markbeläggningen läggas om då sättningar gjort den ojämn och gradänger eller en sitttrappa bör ansluta ner mot vattnet. För att hålla ihop axeln från Nya Torget bör ett relativt högt konstverk eller liknande, uppföras i Esplanadens axel borta vid fångelset, på andra sidan Tidans. På så sätt bildas ett visuellt fokus och samtidigt kan en limnologisk eller sjöfartsmässig gestaltning av detta objekt skärpa känslan av identitet och närhet till vattnet.

STRANDPROMENADEN

Karlsholmeparken (6.), 31.954 m² / Karlsholme (7.), 11.786 m² / Katthavsparken (8.), 36.815 m² / Sjöhagaparken (9.), 74.504 m² / Strandpromenaden (10.)

Karlsholmeparken (6.), 31.954 m²

Beskrivning

Karlsholmeparken väster om Karlsholme har ett mycket strategiskt och viktigt läge i staden men består i stort sett idag endast av gräsytor. Ett antal välskötta pyramidalmar står längs Hamngatan och i östra delen finns en lekplats men i övrigt saknas innehåll.

Värdering

Det fantastiska läget likt ett förskepp ger Mariestad en position som vänerstad. Detta till trots ger parken ett ödligt intryck med sina tomma gräsytor och delvis trista, ostädade vyer mot småbåtshamnen och västerut. En förstärkning eller utjämning av gränsen mellan land och vatten saknas, så att man skulle uppleva parken som en vattenpark. Gångvägssystemet upplevs sakna mål och känns mer som ett genvägssystem.

Framtid

Parken skulle kunna bli en verklig höjdpunkt i stadsbilden. Dess läge vid vattnet och småbåtshamnen samt att den ligger nära centrum, borgar för detta. En axel i Nygatans förlängning ut i vattnet där en liten plats/paviljong med ett vatteninspirerat konstverk skänker kontakt med vattnet. Axeln skulle vara en gångväg bestående av trä i bryggliknande utformning.

Vegetationen skulle förstärka vattenkänslan genom biotopriktigt urval och vackra blommande planteringar skulle locka till uppehåll och kontemplation. Lekplatsen kan göras om till en äventyrslek som gärna får integrera vattnet i form av kanal och experimentlekar. Det är här också viktigt att skapa en helhet och förutsättning för en strandpromenad. Att dra in egenskaper från andra delar i denna promenad samt att skapa ett tema och en identitet som går igen i hela strandpromenaden skulle kunna vara ett led i denna riktning.

Karlsholme (7.), 11.786 m²

Beskrivning

Karlsholme, den gamla Folkets Park, har med tidens gång förlorat mycket av sin forna identitet. Dessutom eldhärjades de gamla byggnaderna och ersattes.

Karlsholme används idag för dans, konserter, utställningar, marknader och möten. Platsens kvaliteter består i läget vid vattnet samt de enstaka träd som fortfarande har en god status. En restaurantbyggnad i tegel finns också i området som är uppför på senare år. Här hålls också många möten och träffar.

Värdering

Som gammalt folkparksområde har Karlsholme ett mycket attraktivt läge. De gamla träden, resterna i form av fina stigar och element som den lilla träbron över dammen är fina och intressanta i ett historiskt perspektiv. Även om de kanske inte är värda att bevara i sitt nuvarande skick och utseende så kan de ange tonen för en omgestaltning av platsen.

Dessvärre har platsen och dess innehåll förlorat sitt sammanhang och sin identitet och upplevs därför på sina håll som trist. De uppförda barackerna bidrar till att skapa en ödlig och tråkig miljö. Arkitekturen saknar lokal förankring och tilltal.

Framtid

Här skulle man kunna tänka sig två olika scenarier. Antingen en småskalig bostadsbebyggelse och flytta Karlsholmeparken längre österut. I ett andra

scenario kan man tänka sig att (åter)skapa en ny form av "folkpark" där möjligheter till fest, dans och underhållning finns.

Katthavsparken (8.), 36.815 m²

Beskrivning

Ett före detta industriområde med gamla oljecisterner ligger och på den attraktiva platsen öster om Karlsholme. I övrigt består området av gräs och den gångstig som utgör Strandpromenaden. Ett par dungar med spontanvegetation växer längst sydväst mot Karlsholme. I norr ligger en gammal parkeringsplats som nu fungerar som skateboardbana, -ramp.

Värdering

Här finns en potential att skapa en upplevelserik entré till parken och en passage häremellan och området nedanför Sjöhagaparken. Men platsen känns idag tom och bortglömd och verkar i sin nuvarande gestalt bara som en överbliven remsa mellan Väner och Strandvägen.

Framtid

Skateboardområdet skulle kunna permanentas med snygga och tidsenliga material tex. i samarbete mellan Hantverksskolan och utövarna. Kanske skulle man kunna finna en plats i den nya Sjöhagaparken.

Sjöhagaparken (9.), 74.504 m2

Beskrivning

Sjöhagaparken på 5 ha ligger som ett grönt band mellan Stockholmsvägen (mitemot Johannesbergsparken) och Strandpromenaden. Parken har vattenkontakt i anslutning till Strandpromenaden samt utsikt över Vänern i stora delar av parken, bla. uppe i södra delen vid Stockholmsvägen. Det centrala läget i den nordöstra delen av staden gör Sjöhagaparken till ett naturligt centrum i stadsdelens gröna väv.

Minskad skötsel och användning har lett till stagnation. I väster finns en uppvuxen blandad plantering mot industrierna. Här växer bla. gamla popplar. Längst i norr mot vattnet ligger en fotbollsplan. Skärm- och grupplanteringar samt stora gräsytor finns i parken.

Värdering

Sjöängsparken är idag en ganska ödslig och bortglömd park, som är i stort behov av omgestaltning/renovering. Parken har en stor potential som stadsdelspark, som via Strandpromenaden har kontakt med centrum.

Popplarna i väster som fungerat som amträd har delvis spelat ut sin roll. De för 50- och 60-talen typiska skärm- och grupplanteringarna skänker förvisso trevnad, rumskänsla och en tidsanda men de står delvis ensamma och utan sammanhang.

Framtid

I ett scenario där Sjöhagaparken fungerar som en stadsdelspark, borde den få en mer påkostad och mångfacetterad gestaltning. En ryggrad i planeringen skulle kunna vara en lång parkväg rakt genom hela parken. En axel mellan Stockholmsvägen vid entrén till Johannesberg och Strandpromenaden. På sidorna lågvuxna pelarträdsalléer vilket också skapar ett fokus för blicken ut över Vänern. Detta skulle också stärka vattenkontakten för Mariestad som Vänerstad.

Ut från denna går sedan mer organiskt formgivna gångar i ömsom lummig vegetation och ömsom öppen gräsdominerad parkmark. Olika funktioner som lek, idrott, servering, kontemplativa platser och odlingsområden för Hantverksskolans utbildning skapas.

I den västra delen med gallras i blandplanteringen popplarna succesivt bort och istället planteras sekundärträd i stora kvalitéer av tex. rödek (*Quercus rubra*). Rumsbildande, varierade och blommande planteringar ska tillföras.

Ett annat scenario är att man skulle göra om Sjöhagaparken till en vattenpark där man tar hand om mycket av dagvattnet från stadens östra delar. Med hjälp av pumpar, vattenfall och dammar skulle en mycket attraktiv anläggning kunna skapas. Vattenlekar med möjligheter till experiment och vattenaktiviteter skulle kunna inrymmas och information om kommunens vattenhantering

skulle utgöra en logisk och pedagogisk poäng i vattenparken.

Stockholmsvägen (11.)

Beskrivning

Stockholmsvägen är idag en stadsmiljö som befinner sig i stagnation. Dess enorma potential som stadsaxel och paradgata, med Stadshuset som obesträtt fokus, är en tillgång för Mariestad. Stockholmsvägen är per definition en aveny då den leder fram till ett signifikant stadsplanelement; kommunens Stadshus.

Värdering

Från Krontorps rondellen till Nya Torget löper denna axel och är fantastisk då man kommer öster ifrån och har panorama över hela den östra staden. Den ger emellertid idag även vissa ovårdade intryck och den lilla rondellen vid Mariagatan bör få en mer tydlig utformning. Alléerna är oregelbundna och delvis i dålig kondition.

Framtid

Vägen skulle kunna få en delvis ny utformning så till vida att den delas upp på följande sätt: Ursprunglig lindallén behålls sedan följer en GC-väg. En liten plantering med små pelarträdklijer GC-vägen från vägbanan som sedan följer. Vägens körriktningar delas upp med staket/spaljé för klängrosor i mitten. Spegelvänt fortsätter det likadant på andra sidan. En monokultur i alléplanteringen där lindarna står och en

spektakulär vegetation i planteringen med de små pelarträden skapar en välkomnande helhet.

Stadshuset klarar inte ensamt att bära den betydelsefulla uppgiften att utgöra avenyns mål, utan bör prydas med ett konstverk som har kommunemblemet som tema, effektiv belysning och/eller färgsättning samt eventuellt fasadvegetation.

KRONTORP

Elefanten (12.), 6.137 m²

Beskrivning

Parken är en liten trekantig yta som består av en lekplats med klätterställning, gungor, sandlåda och en sittplats. I väster finns en gräsklädd kulle och i parkens ytterkanter växer höga buskar och en del små träd. Några större pelaraspar växer också här.

Värdering

Denna lummiga lilla park ligger inbäddad i grönska och är en fin lekplats. Den upplevs som en fin oas i bebyggelsen och har en fin relation med densamma. Det är emellertid den enda parken för de boende i Krontorp varför den egentligen borde ha ett rikare och mer mångfacetterat innehåll och alltså vara mycket större än den är idag.

Framtid

Parken bör i framtiden få en mer betydande ställning i Krontorp. Någon form av mötespunkt skulle tillskapas och parken skulle kunna vara ett rum för aktiviteter. Parkens yta talar givetvis sitt tydliga språk mot denna idé som ett slags grannskapspark men man skulle här kunna tänka sig en form av "kompaktpark" där man med hjälp av klippta häckar och pergolor/loggior bygger flera små rum med olika tydliga funktioner som tex. matrum med grill eller aktivitetsrum för boule, bollspel eller krocket/kubb. En plantering med blomsterprakt för kontemplation skulle också få plats. Vissa funktioner kan också delas med/läggas i Jupiterparken och Jungfruparken.

Jupiterparken (13.), 968 m²

Beskrivning

Denna grönyta är egentligen bara en gångstig med breda gräsremsor på båda sidor. Den har trots detta betydelse som park då det i övrigt finns lite regelrätt parkmark i Krontorp.

Värdering

Kvalitén ligger här i att parkmark är viktig i Krontorp. I dag är den bara en tom yta mellan husen i Kv. Mercurius och daghemmet Jupiter.

Framtid

För passerande på GC-vägen och som utsikt från dagis skulle denna långsträckt yta

kunna fungera som en grönö med blommande rabatter och sittmöjligheter. En enkel lösning för att få liv, identitet och attraktion i området.

Krontorps bussplan (14.), 2.029 m²

Beskrivning

Platsen är en gräsyta runt vilken bussen vänder. Förutom denna finns gräsytor på utsidan av bussgatan.

Värdering

Platsen känns som ett stort ingenting men som har potential som identitetsskapare och ett grönt litet smycke.

Framtid

Platsen kan i framtiden ingå i nätet med Grönöar.

Jungfruparken (15.), 1.562 m²

Beskrivning

Parken ligger uppe vid Skiftesvägens vändplan. Den har sin placering i skogsranden och består av klippt gräs med en björkdunge. Här finns också en liten fotbollsplan med fotbollsmål. En basketkorg finns mitt på en gräsyta öster om bollplanen. Ett lusthus/paviljong är placerat i det sydöstra hörnet och i norr finns en gräsyta och en lekplats. Parken ligger mellan skog och småhusbebyggelse.

Värdering

Parken är välkött och har ett fint innehåll. Den ger också ett lugnt och behagligt intryck.

Björkdungen är väl placerad i parkrummet och skapar känsla av uppdelning i mindre, funktionella delrum. Lekplatsen har ett bra utbud med en kulle där en rutschkana är inbyggd. Lekplatsen behöver kontrolleras och eventuellt restaureras.

Framtid

Parken är i god kondition och har ett adekvat utbud. Förutom viss upprustning av lekplats och bollplan behöver inte mycket göras.

Eventuellt kan någon form av blomsterprakt såsom små blommande buskar eller en perennplantering tillföras, i övrigt är parken bra som den är.

LADUKÄRR

Bagarns Park (16.), 3.525 m²

Beskrivning

Ladukärrsparken ligger som en grannskapspark mitt i Ladukärrs villaområde. Men den saknar delar av det innehåll som karaktäriserar en grannskapspark. Dessutom är storleken väl knapp. Idag fungerar parken som en lekpark. Den är uppdelad i en diagonal, där den nordöstra delen är en konventionell lekplats med gungställning, klätterställning, sandlåda och parksoffor. Den sydvästra delen består av en bevuxen bergkulle, som används vid klätterlekar.

Värdering

Det vilar ett behagligt lugn i parken och den har en fin struktur i sin distinkta uppdelning. Parken används flitigt av barn men för vuxna lämnar parken övrigt att önska. Den sydvästra delen av parken, på andra sidan av Furuvägen känns idag "avhängd" delvis på grund av att den ligger åtskild av Furuvägen, men också för att den saknar gestaltning som korrelerar med anläggningen.

Framtid

Parken är redan idag en fungerande park men skulle behöva framför allt två kompletterande åtgärder. Den sydvästra delen skulle behöva få en gestaltning och form som skapar samhörighet med resten av parken. Dessutom används den sydöstra delen på andra sidan Furuvägen som upplag av de boende varför även denna del skulle må bra av samma uppgradering.

Den andra åtgärden skulle vara att skapa större attraktion för vuxna i form av attraktivare sittplatser och en boulebana eller liknande. Sittplatserna skulle få skydd i ryggen och blommande rabatter.

Ripparken och Morkulleparken, Olles Väg, (17.) 3.656 m²

Beskrivning

Dessa små dungar av naturmark har blivit över då GC-vägen byggdes 2003/2004. Ytorna är bevuxna med björkar och en del andra stora träd. En del buskar samt några stora

stenar finns också. Fältskiktet består av högre gräsarter, vitsippor och en del andra trivialare örter. Parkmarken har i större eller mindre omfattning tagits i besittning av de boende där uppställda släp, vedtravar och avställda bilar hör till bilden.

Värdering

Ytorna har ett fint läge vid GC-vägen och har i viss mån fina karaktärer. Att de boende använder ytorna som upplag bidrar till en stark förfylning av stadsbilden. Potentialen som små "rastparker" längs GC-vägen är hög.

Framtid

Dessa park ytor skulle kunna bli väl fungerande extensiva fickparker med "rastparksfunktion". Små vildflorsblommande oaser med vilofunktion för förbipasserande på GC-vägen. Lätta gestaltningstillskott samt naturligt och enkelt växtmaterial skulle här kunna vara verktygen.

Ladukärrsskogen (18.)

Beskrivning

Skogsområdet begränsas av Marieforsleden i öster, Muggebovägen i söder samt Ladukärr och Lillängsskogen i väster. Skogen har både rik dynamik och struktur, och är i sitt sammanhang relativt stor. Vegetationen är blandskog med tall, gran, björk och rönn som huvudarter. Skogen innehåller en liten sankmark och terrängen sluttar ner mot Ladukärr.

Värdering

På grund av sin relativa storlek upplever man det som om man befinner sig i ett större naturområde, hade det inte varit för trafikbruset. Detta är en fin kvalitet i en bostadsnära natur. Stoleksupplevelsen förstärks ytterligare av den rika dynamik och struktur som finns i området. Olika små biotoper och en relativ artrikedom samt den olikåldriga vegetationen gör att promenaden blir en rikare upplevelse som upplevs längre än vad den annars skulle göra.

Framtid

Det är här viktigt att behålla den rika dynamiken och strukturen för att i sin tur behålla områdets kvalitéer. Detta skulle kunna göras mha. försiktiga vårdåtgärder som plockhuggning och hästkörning. En vård som förstärker de olika biotopernas karaktärer och särdrag skulle vidare bidra till en rikare upplevelse. Det är viktigt att områdets storlek och samband (med Lillängsskogen och Muggeboskogen) behålls.

HÖGELID

Björnbärsparken (19.), 7.901 m²

Beskrivning

Björnbärsparken ligger i östra Högelid och gränsar mot Krontorp.

Den ligger i ett villa-/radhusområde från 50-talet och framåt. Via gröna stråk är Björnbärsparken förbunden med Krontorps

parkområden och Högelidsparken/-skogen. En lekplats finns i parken med gungställning och sandlåda, vilka emellertid är tagna ur funktion.

Parken har karaktär av grannskapspark mitt i de olika villa- och radhusområdena men den senaste tiden har skötsel och användning minskat. Detta har medfört invandring av spontanvegetation och gjort röjning till den huvudsakliga skötseluppgiften.

Värdering

Strukturen i parken är god med en öppen del i nordost, en trädbevuxen del i väster samt en bergknalle i sydost. Trädvegetationen består i huvudsak av björk och vackert vuxna tallar med grenar relativt långt ner på stammen vilket skapar en lummigare miljö och inbjuder samtidigt till klätterlekar för barn. Innehållsmässigt är parken emellertid tom utan planteringar och inventarier. Parken ger ett övergivet intryck.

Framtid

Björnbärsparken kan framgent fungera som en grannskapspark och som ett nav i det lokala grönområdesbeståndet; här finns stråk ut till de omgivande, mer extensiva parkområdena. Den södra delen skulle då få behålla sin naturligare karaktär och den norra skulle gestaltas om med skyddande buskage, moderniserad lekplats och blommande rabatter.

Smultronparken (20.), 40.246 m²

Beskrivning

Detta grönområde skulle också kunna klassas som ett grönt stråk, men den mer uppehållsmässiga gestaltningen med lek- och sittplatser gör att den här klassas som en park. Den har en naturlig, nästan skoglik karaktär som till största delen består av björk och diverse spontanvegetation. Dess kvalitéer består i den avdelande funktion parken har mellan de olika täta bostadsområdena. En annan kvalitet är också den kommunikativa funktion den har med sitt GC-nät av vägar som tar den gående/cyklande genom ett stort område utan kontakt med biltrafiken.

Värdering

Den avskärmande rika vegetationen ger en skir och lummig atmosfär i parken och ger delvis intrycket av att bostäderna byggts i naturmark. Det monotona växtmaterialet och den, på vissa håll, täta spontanvegetationen gör emellertid att området upplevs lite tråkigt och ofärdigt. Möjligheten att kunna ta sig till så många olika bostadsområden i denna miljö känns mycket välgörande för det annars lite stela/kala Högelid.

Framtid

Björkarna i den skogslika vegetationen skulle kunna kompletteras med en *Juniperus communis* 'Suesica', rödek *Quercus rubra* och bergstall *Pinus mugo* 'Mughus'. Ett naturligt fältskikt med blå- och vitsippa *Hepatica nobilis*, *Anemone nemorosa* samt andra skuggtåliga perenner för sommar-

och höstblomning skulle öka värdet av björkvegetationen. Denna extensiva utformning skulle bli ett fint rekreativt komplement till Björnbärsparken som grannskapspark.

Högelidsskogen (21.), 89.984 m²

Beskrivning

Parkområdet är idag en skog av blandskogskaraktär. De dominerande trädslagen är gran och tall men ett markant lövinslag av ek, rönn och björk finns också. Terrängen är kuperad med små mossbeklädda bergknallar och i öster finns även ett litet hällmarksparti. Tydligt upptrampade stigar leder genom skogen och en anlagd GC-väg löper från sydvästra hörnet upp till GC-vägen mitt i parken i norr.

Det råder en god struktur med återväxt och vegetation i olika åldrar samt en god dynamik med allt från tät till öppen skog med gläntor. En rik miljö för promenader, lek och naturupplevelser mitt i bostadsområdet. Området tjänar som utflyktsmål för daghem och skolor i närheten.

Värdering

På grund av sitt läge mitt i bostadsområdet och i närheten av skolor och daghem är Högelidsskogen ett mycket värdefullt område och en grön lunga där man kan uppleva både djurliv och olika biotoper. Ett stycke skog i staden där man, åtminstone som barn, kan uppleva att man befinner sig mitt i en stor

skog men ändå är mitt i samhället utan att löpa risken att gå sig vill.

Fågellivet är rikt med många olika arter och skogen hyser även smådjur som ekorrar och harar. Allt detta sammantaget gör att Högelidsskogen har mycket höga rekreativa värden.

Framtid

Skogen skulle i nuvarande utseende och funktion med sin diversitet och rikedom i struktur och dynamik fungera utmärkt även i framtiden. Den åtgärd som skulle vara nödvändig är att upprätta en skötselplan som tar fasta på de kvaliteter området har idag: diversitet, struktur, dynamik och rekreativvärde. Både författande av skötselplan och utförande av de praktiska skötselarbetena kan här utföras landskapsvårdsutbildningen på Göteborgs Universitet DaCapo.

Som ett slags extensiv grannskapspark skulle parken kunna kompletteras med ett rekreativt innehåll. Detta skulle kunna vara en komplettering av gångsystemet så att en sluten runda för jogging och promenader uppstår, enstaka äventyrslekutrustningar och mjligheter till vila och kontemplation.

Kristinebergsparken (22.), 6.304 m²

Beskrivning

Detta är en liten kvarterspark och består av naturmark i form av bergknallar och tallskog

med inslag av rönn, björk, ek och gran. Det finns inget gestaltat innehåll. Vegetationen är i gott skick och har en god struktur, dynamik samt återväxt.

Värdering

Denna naturpark har en enorm potential som lekpark, skogspark eller som woodland (lund) med parkkaraktär. Kvalitéerna består i denna potential samt den relativt orörda naturen.

Framtid

I framtiden skulle detta kunna bli en fantastisk äventyrspark för de större barnen, där man skulle kunna komplettera med naturharmoniska lekredskap (typ SIK-Holz) som Hantverksskolans byggstudenter skulle kunna tillverka.

Ett annat scenario är woodlandet eller lundparken. Här skulle man kunna tänka sig att förstärka de befintliga stigarna och komplettera med lämpligt växtmaterial; förslagsvis asiatiska skugg- och surhetstålga växter. Ett par bänkar skulle möjliggöra en stunds kontemplation.

Naturpark Kvasten (23.), 7.760 m²

Beskrivning

Kvarteret Kvastens grönområde består idag av naturmark av blandkogstyp. Den utgör en grön buffert för bostadsbebyggelsen ut mot den tidvis hårt trafikerade Bergsgatan. Platsen sköts idag som tätortsnära naturmark

Värdering

Grönområdet Kvasten har en rogivande karaktär och skänker bostadsområdet innanför en lugn och lummig miljö. Närheten till Bergsgatan gör att platsen kan kännas aningen utsatt.

Framtid

Framtidsscenario för platsen kan se ut på ett av två sätt. Antingen sköts platsen som idag; ett tätortsnära naturområde som kompletteras med inplantering av nya blandskogsväxter men även med en del hortikulturella växter som kan förhöja dess tätortsmässiga värden. Ett andra scenario kan vara som utvecklingsyta för Kvartersparken Borsten i grannkvarteret (se nummer 24). Via grönstråken från kvartersparken över Gnejsvägen kan dessa båda ytor bilda ett kvartersparkstråk som blir en fin lunga i Högelid.

Kvartersparken Borsten (24.), 7.007 m²

Beskrivning

Detta grönområde består idag av vegetation av blandskogstyp. Men till skillnad från Naturparken Kvasten så finns här en öppen central yta, en GC-väg och ett stort och välvuxet exemplar av brakved. Detta gör att platsen har en mer parkmässig grundstruktur.

Värdering

Det vilar en kontemplativ stämning över parken. En stillhet som tillsammans med strukturen med den öppna platsen, GC-vägen och brakvedstrådet bildar en grund, värd att

bygga vidare på. I viss mån kan Bergsgatans trafik under vissa delar av dygnet upplevas som störande. Kvartersparken Borsten ligger strategiskt centralt i Högelid i ett stråk där man rör sig från stadsdelens östra och södra delar ner mot Väners stränder och Strandpromenaden. Detta gör platsen till en viktig knutpunkt i det gröna nätet och som närplats åt daghemmen i området.

Framtid

Parken kan i framtiden gestaltas så att den blir en riktig Kvarterspark i Högelid. Brakvedstrådet blir, kompletterat med ett magnoliaträd, den hortikulturella mittpunkten. Lugna sittplatser med lekmöjligheter i deras anslutning, relativt extensiva prydnadsplanteringar samt en häck ut mot Bergsgatan skulle vara naturliga komplement i detta arbete.

MADLYCKAN

Madlyckeängen (25.), 5.519 m²

Beskrivning

På Madlyckevägen vid järnvägen, norr om Bergsgatan, finns ett litet grönstråk som leder in till denna grönyta. Den består av naturmark i den sydvästra delen och av klippt gräs i den nordöstra delen. Naturmarken består av en björkdunge och lite ängsmark. På den nordöstra "gräsdelen" står en gran och en tall, båda välvuxna. Parken är svårfunnen i och med sitt ombyggda läge.

Värdering

Parkens värde består i det lite hemlighetsfulla och i det avskilda. Annars är man i parken exponerad mot järnvägen och man känner sig iakttagen i och med att husen ligger inpå parken. Den saknar gestalt men är inte helt utan identitet. Björkdungen är ett värdefullt inslag, liksom granen och tallen i nordöst, annars känns vegetationen en aning fattig.

Framtid

För denna speciella yta kan man tänka sig två scenarier: Förstärkning av det naturliga intrycket och låta den vara en extensiv park eller också förstärkning av det något hemliga och svårfångade genom att skapa en labyrinthpark med klippta häckar och grusgångar.

Lyckans park (26.), 3.257 m²

Beskrivning

Denna parkyta är en före detta trädgård, en ödetomt. Den norra delen består av denna trädgårdsrest med en del gamla fruktträd och den södra delen består av en liten kulle med tre björkar och några stora stenar – block. I övrigt består den södra delen av klippt gräs.

Värdering

Parken är ett fint inslag i bostadsområdet och bildar samtidigt en ridå mot järnvägen. Den hagliga södra delen har en fin karaktär och den norra delens trädgårdsrest känns aningen romantisk och fantasieggande.

Framtid

Den södra delen skulle kunna förbli haglik och förstärkas med vildväxande perenner och buskar. Den trädgårdslika norra delen skulle likaså få behålla sin karaktär och identitet, gestaltas som en fickpark och sålunda förstärkas med blommande perennrabatter och sittmöjligheter. En mur samt en pergola med klängväxter skulle ytterligare förstärka detta intryck. På detta vis skulle man få en kulturellt präglad fickpark som innehåller agrart och hortikulturellt associativa teman.

SNUGGEN

Snuggennäset (27.), 20.000 m²

Beskrivning

Näset sticker ut i Väneren precis där Snuggenäsgatan korsar Strandvägen. Det utgör en uppehållsplats längs Strandpromenaden. Parken är värdefull med sin omedelbara vattenkontakt. Idag består den emellertid endast av ängsgräs, som slås en gång per säsong, samt av uppvuxna träd som björk, rönn, ask, asp, sälg och knäckepil. Trädbeståndet är enskiktat och likåldrigt och återväxten saknas nästan helt. Spår av historiska lämningar finns i form av de gamla fundamenten från badhytterna då Johannesberg hade detta som badplats. Ett gammalt båtbyggeri låg också här på udden.

Värdering

Parken upplevs idag som ödslig och bortglömd men har sina klara värden som spartansk kvarterspark med vid vattnet. Trädbeståndet har karaktären av "pelarsal". Snuggenäset ger ett ovärdat intryck med spontanvegetation och ett "utslängt" bänkbord. Att man kan köra in med bil i parken ökar också känslan av brist på omsorg.

Framtid

På grund av sitt utomordentliga läge skulle parken, med hjälp av ett par restaureringsåtgärder, kunna bli en attraktion längs Strandpromenaden. Ett slags rastplats längs vandringen mot Snäpen. Inplantering av nya träd som sörjer för återväxten, anläggande av sittmiljöer och förstärkning av sandstranden för bad på eget ansvar samt stiliserade byggdetaljer som hämtar sin inspiration i det gamla båtbyggeriet, är exempel härpå.

Klings Park (28.), 6.673 m²

Beskrivning

Snuggenparken/Klings Park ligger som en del i ett grönstråk mellan Sjöhagaparken och Snuggens fyr via GC-vägen längs järnvägen. På så vis är den också sammanlänkad med Snäpenområdet. Läget mitt i villaområdet och närheten till Väneren gör den till en viktig del i tillgången på kvalitativ parkmark och som grannskapspark.

Snuggenparken hyser en lekplats med gungor, linbana, klätterställning samt ett par parksoffor. Allt i mindre gott skick. En gräsyta sträcker sig i en båge i hjärtat av parken och slutar i buskage i norr. Vegetationen, som mest består av björk, är koncentrerad till ett bälte i mitten och bildar här i östra delen en björkdunge i slutningen ner mot lekplatsen.

Värdering

Parken innehar ett kontemplativt lugn och är i ett relativt gott skick men saknar rumsbildande planteringar i den lilla skalan, blomsterplanteringar samt kompletterande vegetation i slutningen för att på så vis förstärka karaktären i björkdungen.

Framtid

Som kvartersskapspark är parkens roll given, trots sin ringa storlek i detta sammanhang, och strukturen i anläggningen kan behållas. Kompletterande planteringar i form av lökväxter och buskar skulle kunna förhöja värdet i björkdungen och vid gamla och tillskapade sittplatser.

Torsöparken (29), 4.681 m²

Beskrivning

Mellan kvarteren Siklöjan och Silen ligger en tvådelad park där den norra delen har en naturkaraktär och består av hällmark med tallar och rönn. Den södra delen består av en klippt gräsyta. Vegetationen utgörs av några enstaka lövträd som exempelvis

lönn. I övrigt finns inget innehåll i form av planteringar eller utrustning. Tillsammans bildar de en 4.681m² stor park. Torsöparken ingår i samma grönstråk som Snuggenparken och är således även den sammanlänkade med Snapenområdet.

Värdering

Hällmarken i norr bildar ett fint avbrott i det relativt likformiga villaområdet. Även till äventyrslek och som utsiktspunkt fungerar den fint. Den södra delen känns "bortglömd" och fungerar mest som en gräsyta att ta sig över. Den saknar innehåll och karaktär och en igenvuxen stig leder besökaren igenom ytan för att bara passera.

Framtid

Som naturmark i bebyggelsen passar denna hällmark fint in och bör ha denna karaktär även i fortsättningen. Hällmarken är en tillgång i bostadsområdet och kan tjäna som äventyrslekplats och utsiktspunkt. Vissa kompletteringar skulle dock kunna genomföras. Vegetationen kan förstärkas med klängväxter som skenhortensia (*Schizophragma hydrangeoides*) och kaprifol (*Lonicera caprifolium*, *L. heckrottii*). En byggnadskonstruktion som fungerar både som konstverk och utsiktstorn skulle förhöja upplevelsevärdet på platsen och även ge den en identitet.

Den lågt liggande parken i söder har en klart uttalad rumskänsla och skulle kunna erbjuda en stunds kontemplation bara

förutsättningarna finns. Den kan fungera som en liten prydnadspark för flanörer längs gångstråket mot Snapen, där planteringsytorna och en sittplats utgör ramen för en stunds vila.

Onsöparken (30.), 2.333 m²

Beskrivning

Onsöparken kan sägas vara uppdelad i en västlig och en östlig del, där den västra är en öppen yta och den östra delen består av klippt gräs och några hasselknippen. Uppe i öster är gräsmattan en slänt upp mot GC-vägen och hela parken sluttar ner mot väster. Mot husen i söder växer en liten trädrida med asp, björk, tall och lönn.

Värdering

Dels bryter parken upp de relativt täta bostadskvarteren och bildar på så vis en välbehövlig oas för de nya barnfamiljer som succesivt flyttar in nu vid generationsbytet som är för handen. Dels är parken en fin "rastpark" för flanerande, hundrastande och vandrande mot Snapen längs GC-vägen. Däremot så upplevs platsen ödslig och övergiven idag.

Framtid

Ett enkelt men samtidigt spännande scenario för denna park vore att helt enkelt rusta upp lekplatsen i den västra delen och sedan bygga en hassellund i terrasser längs slänten upp mot öster. Små terrasser som tar upp höjdskillnaden och samtidigt skapar en spännande miljö för både lek och prydnad.

Hasselbuskar planteras ut slumpvis i den terrasserade sluttningen.

Fyrparken (31.), 2.000 m²

Beskrivning

Fyrparken är idag endast en gräsyta mellan kvarteren Sarven och Rudan, just där Strandvägen går i en S-kurva. Gräsytan ligger öppen med utsikt över Mariestadssjön och utan avskärmande vegetation eller andra element mot Strandvägen. Det finns en parksoffa i övre östra delen, där också GC-stråket mot Snapen löper.

Värdering

Platsen har en potential som utsiktspunkt och som "rastpark" längs GC-stråket mot Snapen. Nu känns platsen lite ogästvänlig och flack och skulle behöva en avskärmning.

Framtid

En enkel fickpark med ett litet träd och några perennrabatter med maritimt tema skulle här passa bra. Detaljer såsom belysning, papperskorgar och parksoffor kan likaså ha ett maritimt tema. En klippt häck ut mot Strandvägen skulle vidare skapa en mer intim och kontemplativ miljö när den besökande njuter av utsikten.

KATTHAVET

Bantorget (32.), 6.000 m²

Beskrivning

Platsen är idag en parkeringsplats uppdelad i olika delar. Stora gräsytor omger dessa och Bangatan löper genom området. Den enda vegetationen består av en rad med björkar längs Bangatans östra sida samt en del lövträd som lönn i områdets norra del. Som parkeringsplats är Bantorget viktigt men i övrigt saknar platsen stadsplanerisk koppling.

Värdering

Bantorgets funktion som parkeringsplats fungerar bra och vissa tider under veckan är P-platserna fullt ut använda. Platsens karaktär är emellertid ödslig och ovälkommande; en baksida. En ändamålsenlig och estetisk ljussättning samt en parkmässig gestaltning skulle hjälpa upp detta.

Framtid

Det övergripande målet i en omgestaltning av Bantorget måste vara att göra platsen till en del av staden och på så vis får bort baksidekaraktären. Likaså måste Bantorget bli attraktivare att vistas på. Lättskötta planteringar och rabatter, en liten platsbildning med sittplatser och blomsterrabatt, fler träd, klippta häckar, en fontän eller annan vattenanläggning samt upphöjda övergångsställen över Bangatan och Viktoriagatan kan vara delar i detta arbete. En större volym av vegetation kan minska det

storskaliga rummet och dela upp det i mindre och trevligare delar. Likaså kan ljussättningen bidra i detta sammanhang. Varm och samtidigt distinkt ljussättning skapar trivsel och trygghet. Speciell ljussättning på övergångsställen och indirekt ljusstrålning samt ljussättning av vegetation kan vara medel att nå det övergripande målet här. En god strategi kan vara att bygga ljussättningen ur gångtrafikanterens perspektiv eftersom platsen är så storskalig kan det minska det ödsliga intrycket.

NYESTAN

Milstensparken (33.), 11.415 m²

Beskrivning

Parken ligger omsluten av privata lägenhetshus om fyra våningar i stadsdelen Nyestan. Dessa byggdes på 60-talet då också parken kom till. Den har en tidstypisk öppen gestaltning med gräsytor för rekreation och vegetationen samlad i stora grupper. Parken har idag liten användning varför stigarna växer igen med ogräs. En lekplats finns mitt i parkens östra del.

Värdering

Milstensparken är en intressant park pga. att dess utformning är så präglad av sin tid. Uppdelningen mellan aktivitet och rekreation är fortfarande avläsbar. Dessvärre är intrycket av parken ödsligt och tomt på grund av

de stora tomma ytorna och avsaknaden av besökare. Dessutom är växtmaterialet ensartat och har fått stå utan skötsel och vård under lång tid vilket bidrar till den ödsliga känslan. Parkens värde i stadens gröna väv är emellertid högt. I Mariestad finns det generellt sett gott om parker men i Katthavs- och Nyestansområdet är detta den enda.

Framtid

Här skulle en utformning som grannskapspark vara lämplig. En park som grannskapet kan känna som sin park. Den ligger skyddat vilket förstärker denna identitet. En förstärkning av de befintliga buskgrupperna med blommande och annorlunda växter skulle höja värdet liksom tydliga samlings- och sittplatser med tex. skyddande murar och plank. Blommande planteringar och stilfulla markbeläggningar är element som också skulle stärka detta uttryck.

GRANGÄRDET

I stadsdelen Grangärdet, som begränsas av Grangärdesskogen, Muggebovägen och Katrineforsområdet (Metsä Tissu), finns sju befintliga/potentiella parker. Grangärdesparken är den park av dessa, som har ett centralt läge och som trots sin ringa storlek skulle kunna bli en stadsdelspark eller åtminstone en klart dominerande grannskapspark.

Vidare är det viktigt att Bäckelundsparken i öster och Skolparken i söder, som har så lika karaktärer, utgör varandras pendanger men samtidigt kompletterar varandra i fråga om innehåll och funktion.

Vänershofsparken (34.), 2.035 m²

Beskrivning

Likt många parker i staden är denna plats i stort sett en tom gräsyta som dock har en stor potential. Platsen har en del träd som börjat nå en storlek som kan skänka karaktär och identitet. Platsen saknar emellertid rumsbildande element och innehåll. Näckrosplatsen har ett strategiskt läge vid en av infarterna till Grangärdet

Värdering

Trots sin brist på identitet har platsen en laddning av potentiella möjligheter. Som den framträder idag känns den mest tom och bortglömd men de relativt uppvuxna träden är dock en stomme värd att bygga vidare på. Placeringen vid infarten utgör ett fantasieggande läge som skulle kunna vara ett välkomnande landmärke för dem som har Grangärdet som mål.

Framtid

Här skulle en utveckling mot en torg- eller platsliknande park få en relevant ställning i stadsbilden. Som entrépark till området skulle den skänka identitet och kunna utrustas med sittmöjligheter och planteras med ett fåtal växter som tillhör ett originellare och

uttrycksfullare växtmaterial. Stenlagda ytor, stenmurar och vattenanläggning med skulptur eller annat konstverk är de gestaltningselement som skulle kunna bära upp platsen.

Entréplatsen till Södra Begravningsplatsen (35.), 612 m²

Kv. Hyacinten

Beskrivning

Platsen består av en klippt gräsyta, som i nuläget saknar innehåll men som har en stor potential just som entréplats.

Värdering

Platsen ligger gemytligt i direkt anslutning till den gamla bebyggelsen i Kv. Hyacinten och känns intim och karaktärsfull. Med några få välriktade insatser skulle man kunna erhålla en entréplats med stark identitet.

Framtid

Ett enhetligt och formellt växtmaterial och en likaså formell gestaltning skulle ge platsen den stilla elegans en begravningsplatsentré förtjänar. Eventuellt skulle man kunna få plats med ett par handikapplatser för parkering av bilar.

Blomparken (36.), 1.960 m²

Beskrivning

I kv. Dahlian ligger denna långsträckt park längs Trumslagaregatan. Parken består av

en gräsmatta samt stora björkar som växer i hela parken. Norra, västra samt södra sidan gränsar mot lokalgator, medan den östra sida gränsar till villatomternas baksida på Rosendalsgatan. I övrigt saknas innehåll i parken.

Värdering

Parken saknar i dag funktioner så som sittplatser, lekredskap eller bollplats. Detta ger platsen en lite ödslig karaktär i kontrast till villaområdet. Däremot har parken en stor potential att utvecklas till en karaktärsfull och intressant park. De stora björkarna samt parkens form bidrar till det. Den norra delen av Grangärdet känns dessutom avskuren från resten av området pga. Bäckaskogsvägens långa dragning, vilket ytterligare ökar parkens betydelse i det norra området.

Framtid

Att skapa estetisk och funktionell tyngd i denna park kräver troligtvis inga större grepp. Man kan förstärka björklundens karaktär genom inplantering av örter i fältskiktet samt plantering av pelarenar, småvuxna eksorter och björk för återväxten. En liten lekplats och en sittplats skulle stärka funktionen i parken.

Bäckaskogsplatsen (37.), 203 m²

Beskrivning

Platsen är egentligen bara en liten gräsyta på ca 200 m² där Marielundsvägen och Dalvägen utgår från Bäckaskogsvägen. Den har ingen egentlig potential men är en tom gräsyta i det kala gaturummet.

Värdering

Platsen gapar tomt och tycks förstärka det kala och sterila gaturummet. Gräsytan ger ett meningslöst intryck som bara kräver skötsel utan att man får ut så mycket upplevelsevärde för det nedlagda arbetet.

Framtid

En enkel utformning och liten insats skulle ge en stor effekt. Ett vackert träd eller några solitärbuskar, en perennrabatt eller ett konstverk med inramning skulle räcka. Här kan man också tänka sig att denna lilla plats skulle kunna utformas inom ramen för det vi här kallar grönö.

Sörens Park (38.), 1.689 m²

Beskrivning

Denna lilla trekantiga park har blivit till då man sparat mark vid byggnation i kvarteret Filaren. Den är idag en lekpark. Till största delen består parken av klippt gräsmatta med ett tiotal stora "pelartallar". En lekplats finns i den norra delen, den består av en gungställning och en sandlåda samt några parksoffor.

Värdering

De vackra tallarna skänker platsen ett stort värde och dess läge, mitt i villaområdet, gör att parken känns viktig för bebyggelsestrukturen och för invånarna. De uppvuxna tallarna gör att parken upplevs inneha en karaktär och en identitet. Detta skapar i sin tur en utgångspunkt att skapa ett tema för omprojekteringsarbetet.

Framtid

Som komplement till områdets grannskapspark (Grangärdesparken) kommer denna park att vara viktig, då Grangärdesparken är så liten i förhållande till den funktion den här tillskrivs. Dessutom kan den stå för sig själv och kan därmed vara viktig som lek- och kvarterspark.

Sågens Park (39.), 1.374 m²

Beskrivning

Mitt i stadsdelen Grangärdet ligger Grangärdesparken. I väster kantas den av två stora, mycket vackert- och för arten typiskt vuxna oxlar. Dessa är skyddsvärda i sig. I norr mot privatträdgården står tre stora lövträd och i öster kantas parken av en klippt häck, likaså den mot en privatträdgård. I söder är parken öppen mot Bäckelundsgatan.

Grangärdesparken består av en klippt gräsyta. I mitten har den en öppen plats med grusbeläggning. Här finns en gungställning och en sittplats med sandlåda. I sydväst av denna grusplan finns en klätterställning.

Värdering

Platsen har en central placering i Grangärdet och har en strategisk betydelse i den gröna strukturen. Platsen känns idag aningen ödslig på grund av att den "flyter" ut i gaturummet. Den saknar således inramning. Förutom lekutrustning saknar parken innehåll såsom planteringar, markbeläggningar och andra markbyggnadselement.

Framtid

Med inramningar, skyddande planteringar och/eller byggnadselement, formella prydnadsplanteringar och formulerade sittplatser skulle parken få en stark karaktär som den samlande punkten i stadsdelen Grangärdet. Det är här viktigt att skapa inramning mha murar och häckar med en viss transparens så att platsen fångas upp bättre än idag.

Muggeboskogen (40.)

Beskrivning

Som förbindelse mellan Grangärdesskogen och Lillängsskogen är området en viktig del i den gröna strukturen även om vegetationen i sig inte alltid är av högsta värde. Den västra delen är gles med spontanvegetation. De större träden består huvudsakligen av gran i söder, tall i norr och spontanvegetationen består av rönn. I mitten i väster finns en bollplan omgärdad av parkmark med en extensiv naturkaraktär.

Den östra delen är mer dynamisk om än liten till ytan. Strukturen i vegetationen är rikare och innehåller fler arter. Längst i öster finns en äng.

Värdering

På grund av sin sträckning runt Kilkestensvägen upplevs skogen som ganska stor och invånarna här tycks bo långt ut på landet. Bollplanen och den parklika ytan ner mot Lindhultsgatan utgör en fin "entré" till

skogen och skapar samtidigt en intressant dynamik i området.

Framtid

Det är viktigt att denna skog skyddas för framtida exploatering. Även om skogen idag inte har högsta värde rent rekreativt så är den mycket värdefull som förbindelsenatur mellan Ladukärrsskogen och Grangärdesskogen. För att bryta den ensartade karaktären och den händelsefattiga enskiktningen, kan man gynna och gallra i den spontanvegetation som kommit upp. Ett annat alternativ är att komplettera med för platsen naturlig vegetation, framför allt i buskskiktet.

Grangärdesskogen (41.)

Beskrivning

Genom sitt läge intill bostadsområden samt den direkta kopplingen till Grangärdesskolan intar Grangärdesskogen en viktig roll i tillgången på grönområden. Området har en stor rikedom i struktur och dynamik. Olika biotoper bidrar till en upplevelserik miljö samt en god pedagogisk grund för skolans utflykter.

Skogen innehåller många olika naturtyper som tex. öppna hållmarksgläntor, djupa mossiga granskogar, hållmarkstallskogar, lövskogar, sumpskogar, kärr och surdrag, öppna respektive täta skogsområden etc. Fastän varje del oftast är liten bildar de ändå en upplevelserik mosaik. Längst i nordost består området av en liten äng.

Värdering

Detta lilla område upplevs, på grund av sin stora variation, som en storskog. Det känns som om man vore långt från bebyggelse och andra människor trots att man befinner sig mellan ringleden och Grangärdets bostadsområde. En mycket värdefullt stycke tätortsnära natur.

I norra delen mot den gamla banvallen (gångstigen mot Karlsberg) är strukturen fattigare med ett likåldrigt och glest granbestånd som ger en enformig känsla. Strax öster om detta finns ett stort arbetssår i skogen efter ledningsdragning el.dyl. Det kommer att dröja länge innan naturen hämtat sig och det åter upplevs som en "naturlig" skog.

Framtid

Grangärdesskogen bör behållas i sitt nuvarande utseende med hjälp av bibehållande skötsel. Akt bör ges på den värdefulla mosaik som området har och en försiktig förstärkning av vissa delområden i form av kompletterande plantering kan utföras. Förutsättningarna för skolornas utflykter bör stärkas och utvecklas.

Stengårdshultsparken (med anslutande grönområden), (42.), 8.596 m²

Beskrivning

Området ligger bakom husen väster om Sandbäcksvägen. Katrineforsparken är en del i ett stort grönområde som delvis ägs av Metsä Tissue. Själva parken består av

naturmark där björk är den dominerande arten. En nypupptagen ledningsgata sträcker sig i områdets nordvästra del. Hela det stora området består av olika skogsvegetation och sträcker sig enda ner till Sandbäcksrondellen och inbegriper även det stora fältet bort mot Tidan. En GC-väg går från Katrineforsparken ut över fältet och ner till Marieforsleden. Området är ett genomgångsområde men fungerar även som friluftsområde.

Värdering

Katrineforsparken i sig har idag inget påtagligt värde mer än det grönstrukturella värdet som grönområde i stadsdelen Grangärdet. Däremot som del i ett stort grön- eller friluftsområde blir Katrineforsparken och områdets alla andra delar en mycket värdefull del i Mariestads gröna nät. Området ägs delvis av Metsä och de delar som kommunen äger är reserverade som industrimark. Detta till trots så används det frekvent av mariestadsborna. Den varierade skogsvegetationen, den skyddsvärda, stora, gamla linden, de generösa öppna fälten, allt skapar en värdefull rekreativ mosaik.

Framtid

För framtiden finns ett antal viktiga åtgärder för att styra parkens utveckling:

- Om industriutvidgning inte blir aktuell bör parkens och hela områdets fortsatta strukturella roll i samhällsväven som ett sammanhängande friluft- och grönområde säkras.
- Katrineforsparken bör röjas och de

vegetativa värdena bör tas fram. Här är viktigt att dynamik och struktur får styra detta arbete samt att björkskogskaraktären behålls.'

· Kopplingen till omgivande grönområden är viktig.

· Ett stigsystem bör permanentas för tillgängligheten samt för att underlätta för motion som ett led i folkhälsoarbetet.

· Skyddade och hortikulturellt attraktiva sittplatser för vila och kontemperation bör tillskapas.

Skoglunds Park (43.), 2.156 m2

Beskrivning

Rådmansparken består av en delvis nersänkt gräsyta mellan Sandbäcksvägen och Solhemsvägen omedelbart norr om Katrinefors flerbostadshus. Vegetationen består i övrigt av olika lövträd som lönn, sykomorlönn, oxel och lind. I den västra delen finns ett unikt och vackert exemplar av skogslind som har ett högt skyddsvärde och hortikulturella kvalitéer. I östra delen har någon begått en brottslig handling genom att slå in giftstift i stammarna på två av träden, varför de nu är döende. Längs i öster finns en parkeringsplats.

Värdering

Som grön lunga i stadsdelen och som grönt stråk mellan vägarna i området har parken en viktig och självskrivna roll kommunens gröna nät. Platsen har, trots sin fattigdom på buskar och perenner samt sin öppna sida mot den trafikerade Sandbäcksvägen en kontempletiv

karaktär. Dock stör ändå den ständiga trafiken stillheten. Träden är ett mycket viktigt inslag och bidrar till att parken har en stomme att bygga vidare på. Tyvärr är två av de östra träden döende på grund av giftpluggar.

Den nersänkta delen i väster skapar en stark parkkaraktär som för tankarna till en "sunken garden". Dessvärre har tankar på en parkeringsplats i den östra delen framförts. Detta är olyckligt ur parkstråksidéns perspektiv.

Framtid

Som genomgångspark, vilorum och fickpark kan Rådmansparken komma att tjäna. Den kan förses med ett gångsystem som dels tar besökaren genom parken över till andra sidan men också som för till ett lugnt och avskilt hörn för möten, vila och kontemperation. Även som dagvatten recipient där det avledda vattnet blir till dammar och kanaler i parken, kan bli aktuellt.

Det något inträngda läget i kombination med den långsmala formen gör att rumsskapande element, förutom vegetation, kan komma i fråga. Stolpverk och spaljeer, loggior och pergolor är då medlen som kan skapas i samarbete med Göteborgs Universitet/ DaCapos bygg- och trädgårdsstudenter. Blomsterrabatter och blommande buskar kan ytterligare stärka platsens funktion som kontempletiv park och mötesplats. Då platsen är mörk och ljusplanen föreskriver säkra och attraktiva parker, blir ljussättningen även här viktig

Vinkelgatans Park (44.), 4.186 m2

Beskrivning

Området begränsas av Solhemsvägen i väster, Vinkelgatan i öster samt Grangärdesskolan i norr. Parken består av tre delar. I norr finns en del som har en parkkaraktär. Här finns ett gångsystem som bildar två diagonaler över ytan. Några enstaka träd finns kvar och resten täcks av klippt gräs. Ett litet elservicehus ligger i det nordvästra hörnet och mitt på ytan finns en parksoffa.

Den mellersta delen består av en P-plats. I söder finns den tredje delen som består av naturmark. Fältskiktet består av gräs och örter och har ängskaraktär. Trädsorterna är tall, bok, lind, rönn, sälg och en björk.

Värdering

Uppdelningen i en naturlig del och en hortikulturell del skapar spänning och som en vågmästare ligger P-platsen där mitt i. I viss mån kan P-platsen sägas utgöra en barriär mellan de båda delarna men samtidigt går den att betrakta som en övergångszon. Platsen har en rofylld karaktär på grund av träden, naturdelen samt sitt läge i en lugn del av stadsdelen Gärdet. Emellertid känns den norra parkdelen ödslig och skötseln har de senaste åren fått stå tillbaka. De sista årens stormar har medfört många trädfällningar och därför är det ursprungliga beståndet starkt decimerat.

Framtid

Den norra delen kan i framtiden fungera som en liten fickpark eller vilopark i stadsdelen. Blommande rabatter några ornamentala småträd och en behaglig sittmiljö kan få platsen att leva upp. Sin belägenhet på ett slags landtunga mellan gatorna så kan platsen, trots lugnet, kännas aningen utsatt. Därför kan klippta häckar komma att vara ett väl fungerande element i utformningen av den nya parken. P-platsen i mitten bör också förses med klippta häckar för att minska intrycket av de parkerade bilarna samt för att få en naturligare övergång mellan de två parkytorna.

Den södra delen behålls som den är men utvecklas med inplantering av örter och nya träd. Även en klippt häck skulle kunna fungera här. Dels som utspringningsskydd för lekande barn och dels som förstärkning av en naturpark där ett adekvat växtmaterial skulle kunna vara trubbhagtorn (*Crataegus monogyna*).

GÄRDET

Stadsplatserna Tidans Mynning, (45.)

Beskrivning

Platserna planeras på Tidans västra strand omedelbart norr om Marieholmsbron. Området består av ruderatmark och en gräsyta i södra delen.

Värdering

Läget är strategiskt viktigt i stadsbilden och har redan idag en urban karaktär med utsikt in mot Gamla Stan. Som en del i ett gröntstråk från Stadsparken via Gärdesparken och sedan ut mot Ekuddens naturreservat är platserna viktiga objekt i kommunens gröna nät. Det gäller även det i öst-västlig riktning liggande gröna stråket mellan Gamla Stan och Ekuddens bostadsområde. Som "torgyta" och corso framför Riksbyggens höghus mot vattnet blir platserna ett med bilden av Mariestad.

Framtid

Platserna bör utformas torgmässigt som stadsplatser och ges karaktären av en corso. Här blir markbeläggning och pelarträd viktiga arkitektoniska och kulturhistoriska element. Den lilla ytan mot fängelsets fotbollsplan bör ges en naturligare utformning med träd, buskar och örtvegetation för att skapa kontrast och organiska former. Ljussättningen blir även den en viktig pusselbit i arbetet med dessa platser. En spektakulär iscensättning av den västra sidan av Tidans ger en oförglömlig fond åt utsikten från Gamla Stan.

Alhagen, (46.), 42.580 m²

Beskrivning

Alhagen är Marieholms gamla djurgård. 18xx lät landshövding Jonas Wärn göra om denna djurhage till den park man kan se idag. Parken kan sägas bestå av tre delar där den i mitten är Korpens gamla idrottsfält. Här

ligger också scoutstugan och en minigolfbana. Den västra delen är tätare bevuxen med stora träd. Framförallt ek, lind och ask. I denna del finns också en damm med springvatten och några parksoffor. Två gamla kulturhistoriska träbyggnader finns ävenså hitställda. Den östra delen är inspirerad av den engelska parken med böljande gräsytor och kraftiga trädstammar. Ek, bok, ask och lind tillhör de dominerande trädslagen här. Längst ut i öster ligger en tennisbana. Parken används på Valborg som festplats och i övrigt är parken mest en genomgångsyta till de sydvästra delarna av staden samt Tunaholmsskolan och Vadsbogymnasiet. Alhagen har via Marieholmsbron kontakt med Gamla Stan.

Värdering

Som historisk park och stiliserad engelsk landskapspark i miniatyr är Alhagen en värdefull del av det hortikulturella Mariestad. Parken har en tydlig karaktär som stor park men saknar innehåll, struktur och en ram. Alhagen flyter ut i gaturummen runt omkring. Rumsuppdelning och skyddande vegetation saknas helt. Ett grönområde som Alhagen med sin stora areal, sitt idrottsfält och sin historiska förankring har stor potential att bli stadsdelspark.

Framtid

Alhagen har ett bra läge och en stor parkmässig potential att fungera som stadsdelspark. På så sätt skulle Mariestad få en stadsdelspark i varje väderstreck, som skulle kunna tillgodose mariestadsbornas

behov av en stor, rekreativ park. I öster Sjöhagaparken, i norr Karlsholme, i söder den nya stadsdelsparken mellan Grävlingen och Haggården samt Alhagen i väster.

För att fungera som stadsdelspark måste idrottsfältet stärkas, stigsystemet utvecklas för rekreativa rundvandringar och lekplatsen förnyas. I en så stor park som Alhagen är det viktigt att skapa en stark och tydlig struktur så att funktioner och karaktärer tydligt framgår. Rumsindelning för upplevelse av mångfald, rymd och avskildhet är ytterst viktigt.

Trädbeståndet är gammalt, stormskadat och i dålig kondition varför plantering av nya träd är viktigt för återväxten. Här är återplantering av ek prioriterad men också inplantering av exotiska träd kan fungera bra ur historiskt och hortikulturellt perspektiv. Örter bör vidare sättas in i de extensiva gräsytona och dammplatsen bör göras till en intensiv del av parken med rabatter och attraktiva sittplatser.

I det historiska perspektivet är också ansatserna till engelsk park mycket viktiga att ta fasta på. Här rimmar även föregående resonemang om förnygring av trädbeståndet samt tydligheten i struktur och funktion väl.

Ljussättningen kommer att ha en alldeles speciell ställning i Alhagen. Dess storlek och framtida rumsindelning talar bland annat för det. Ljussatta träd, vattenarrangemang och buskage, spännande ljussättning av stigar och platser samt en upplevt trygg ljussättning generellt.

Gärdesparken, (47.), 28.076 m²

Beskrivning

Parken anlades på 1960-talet och har många influenser från efterkrigstidens rekreations- och grannskapsparksideal, vad gäller själva designen. Trädgrupper av samma art/sort och stora generösa gräsytor som inramas av vegetationsväggar. Öppet i mitten samt tätare och tätare vegetation utåt periferin. Mot Statoil-stationen har dessa arkitektoniska element avlägsnats. Vidare vittnar ett funktionellt och på vissa håll formellt gångsystem om tidens ideal. Parkens centrala och vattennära läge samt dess relativa storlek gör att den är mycket viktig i den gröna strukturen. En del exotiskt växtmaterial växer också i Gärdesparken. En grupp med turkestansk alm, *Ulmus pumila*, och ett tulpanträd, *Liriodendron tulipifera*, är exempel på detta.

Värdering

Med sina generösa gräsmattor och rum är parken en tillgång för mariestadsborna som ytor för solbad, kontemplation och pick-nick. Parken används också flitigt sommartid för dessa ändamål. Som landskapsarkitektonisk historiebärare är parken mycket viktig eftersom Mariestad i övrigt inte har många parker som kan vittna om landskapsarkitekturens historiska strömningar och ideal. Dessvärre har den viktiga och stilbärande vegetationsväggen mot Statoil grävts bort. Detta är olyckligt.

På grund av läget vid Tidån och genom sin formella väg längs denna skapas en mycket rik och grönstrukturellt viktig park. De rekreativa värdena blir härigenom också viktiga. De olika tydliga rummen skapar en seriell upplevelse som är värd att bygga vidare på. En tydlig känsla av historisk anknytning, av lugn och ro samt av vattennära identitet är signum i parken.

Framtid

Sex viktiga aspekter kan urskiljas för Gärdesparkens framtid som grannskapspark med universitetets utbildningsanläggningar etablerade: Bevarandet av de trädgårdshistoriska värdena, Bevarandet av de publika värdena - tillgängligheten, Säkring av det vattennära intrycket, Bevarandet/skapandet av hortikulturella värden och upplevelser, Skapandet av två tydliga och strukturellt tunga entréer (Statoil, fängelset) samt Bevarandet och stärkandet av parken som del i det mycket viktiga grönstråket mellan Stadsparken och Ekuddens naturreservat vid Väneren (Gärdesparken, Alhagen, världsparksstråket, Tegelängsfältet). Dessa aspekter måste vara riktlinjer i anläggningsarbetet i detta scenario.

Med Göteborgs Universitet - DaCapos anläggningar i parken blir tillgängligheten, rumsindelningen och så stora ytor som möjligt mellan de olika anläggningarna av stor vikt. Den idag viktiga strukturen med stora öppna ytor, kontakten med vattnet samt den historiska anstrykningen bör i

så stor utsträckning som möjligt bevaras. Mellanrummen mellan anläggningarna ska anläggas i så stark grannskapsparakaraktär som möjligt. Detta vill säga: Kontemplativa delar kombineras med rekreativa funktioner samt att många olika intresse-, ålders- och etniska grupper kan finna tillfredsställelse för sina gröna och sociala behov.

I och med att Göteborgs Universitet – DaCapos anläggningar etableras, förutsätts dessa erbjuda det utbud av vegetation, exotiskt växtmaterial, blomning samt kontemplativa kvalitéer som skulle ha fått utrymme i en konventionell grannskapspark. Upplevelserna i parken förutsätts likaså att tillgodoses av Göteborgs Universitet – DaCapos anläggningar då dessa kommer att påvisa hantverkliga arbeten inom bygg-, landskapsvårds- och trädgårdsutbildningarna.

Entréerna vid fängelset samt vid Gärdesbron kommer att vara essentiella för parkens funktioner och gestaltning. Tydliga och formella entréer är ett måste för Mariestads idag otydliga parkbestånd i allmänhet och för en grannskapspark i synnerhet. Utan dessa går parkens funktion och symbolvärde förlorade. Entrén från Göteborgsvägen bör få en formell och storslagen gestaltning med en bred trappa som leder ner till en plats där de befintliga paraplyalmarna, *Ulmus glabra* 'Horizontalis', utgör karaktärsväxter. Adekvat belysning längs trappan och runt platsen installeras enligt ljussättningsplanens policy. Sittplatser och konstverk kan också ingå i entréplatsens utformning.

En av parkens funktioner måste bli den urbant belägna lekplatsen. Detta också som ett viktigt innehåll i en grannskapspark. Som en del i det tänkta "Nätet temalekplatser" skulle Gärdesparkens lekplats kunna vara en vattenlekplats med vattenkanaler och möjligheter till vattenexperiment. Gungor och sandlek ska också finnas.

Rika blom- och buskplanteringar, möjligheter till kontemplation såväl som till rekreation samt balans mellan formella platser och frikostiga gräsytor är viktiga ingredienser i en grannskapspark.

Hertig Karls Torg, (48.), 1.653 m²

Beskrivning

Platsen är tvådelad och består av en P-plats i väster och en parkplats i öster. Parkplatsen är delvis häckomgärdad med klippt avenbok och friväxande parksyréner. Innanför finns ett par parksoffor och en gräsöverbuxen plattgång. Utanför växer ett par stora vitpilar. Hertig Karls Torg har ett strategiskt läge längs Göteborgsvägen och bildar tillsammans med det intilliggande huset en helhet som torg. Platsen används endast sporadiskt.

Värdering

Egentligen är torget med det intilliggande huset en fin liten idyll men avsaknaden av innehåll och exponeringen mot Göteborgsvägen gör att det upplevs som ogästvänligt och övergivet. Bilarna upplevs köra genom parkplatsen och bullret är

störande. Avenbokshäcken som delvis omsluter den östra delen är i mycket gott skick.

Framtid

För att fungera bra i framtiden måste platsen slutas mot Göteborgsvägen. Detta kan ske med plank, häck eller en kombination av båda. Blommande rabatter längs sidorna inne i parkrummet samt ett konstverk, en vattenanläggning eller ett litet träd i mitten skulle skapa en adekvat urban plats. Pelarträd vid ingångarna och en markbeläggningsrestaurering på parkeringsplatsen är också delar i detta arbete. För att minska intrycket av P-platsen bör den inramas med buskar och små träd.

Byggens Park (49.) 30.000 m²

Beskrivning

Parken är på 3 ha och sträcker sig ifrån Säterigatan till Hertig Karls gata. Trots att den är ganska lång ger den inte ett stort intryck pga. att den i väster är smal och pga. att den är genomkorsad av många lokalgator samt av Leksbergsvägen.

De två västligare delarna, Säterigatan-Leksbergsvägen-Marieholmsvägen, är en gång i tiden gestaltade med parkkaraktär men har med tiden utarmats. Här finns gräsytor med en del utsmyckning, tom. vatten i form av en damm längst i väster.

De två delarna mellan Marieholmsvägen-Blomstervägen och Blomstervägen-Tunaholmsvägen samt den större östliga delen har naturkaraktär och brukas för promenader, hundrastning och kojbyggen/lek. I sydöstra hörnet av den större delen finns också en ängsliknande miljö med ett par jätteekar.

Värdering

Parken har en mycket speciell karaktär och läget gör att den är betydelsefull i Mariestads gröna väv. Den större östra delen med sin naturlika vegetation är värdefull ur rekreativ, ekologisk och pedagogisk synvinkel. Här kan man ta kvällspromenaden, här trivs fåglar och insekter och vegetationen skapar ett fint mikroklimat. Likaså är denna parkdel en ypperlig utflyktslokal för skola och framförallt daghem. Den lilla ängen i sydväst är ett fint inslag som skapar fin dynamik i anläggningen.

Framtid

I framtiden skulle parken fungera som en grannskapspark där de mer naturbetonade delarna skulle kunna göras om till blomrika lundar av nästan botanisk karaktär. Rhododendron och skenkamelior skulle kunna blomma i det idag så fattiga buskskiktet under trädkronorna. I gränsen mellan ängen och "skogen" skulle en naturanpassad lekplats kunna anläggas. En integrerad lekplats där utrustningen skapas som ett mellanting mellan konventionell utrustning och natur (tex. klätterstammar, klänglianer, forskarlinbanor etc.

De små västliga delarna borde även i framtiden kunna fungera som prydnadspark. Efter en komplettering med skyddade sittplatser, perennplanteringar, några små prydnadsträd samt en platsspecifik och personlig gestaltning, skulle här uppstå attraktiva parkmiljöer.

Flitiga Lisans Park, (50.), 5.022 m2

Beskrivning

Parken ligger mellan flerbostadshuset Tunaholmsvägen 11-27 och Flitiga Lisans Skola. Den består av en stor gräsyta med solitära 50-åriga lövträd. En stor lekplats finns också, som även nyttjas av skolan.

Värdering

Parken har stort värde för skolan gör att Flitiga Lisans Skola är i stort sett den enda skola i Mariestad med en kvalitativ yttre miljö. Dock saknar parken rumsbildande struktur, uppdelning och hortikulturella höjdpunkter som blommande rabatter samt intressanta träd och buskar. Någonstans att i lugn och ro på en avskild sittplats njuta av sin Kvarterspark är här ett behov.

Framtid

Att föra in blommande träd och buskar för att skapa små delrum i parken får anses som en av de viktigaste framtida åtgärderna. Sittplatser med blommande rabatter där man i en kontemplativ miljö kan finna ro och återhämtning är en uppgift som kvartersparken har att fylla. Generellt sett bör

lekmiljön säkras och utvecklas inom ramen för "Nätverket Temalekplatser" och Flitiga Lisans Park i helhet bör stärkas som just Kvarterspark.

Vitsippsparken (51.), 3.743 m2

Beskrivning

Mellan Södra Vägen och Vitsippsvägen ligger denna park, genomskuren mitt i av Blåsippsvägen. Det är en lång och smal park som numera kan betraktas som tätortsnära natur bevuxen med framförallt björk och ek. Vegetationen är gles och ett antal stora stenar finns i området. Parken fungerar idag endast som ett grönt avbrott i bebyggelsen.

Värdering

Byggens Park ligger i ett lugnt område och har, trots sin litenhet, en fridfull naturkaraktär. I och med att bredden på parken är så liten kan man här inte skapa någon större parkkaraktär. Träden som växer är i god kondition och skänker platsen dess naturkaraktär tillsammans med fältskiktet. Buskskikt och återväxt av träden saknas nästan helt och parken kan också upplevas som lite tom.

Framtid

På grund av sin ringa bredd och sin närhet till Vitsippsparken, bör parken gestaltas som en entrépark till grannskapsparken Vitsippsparken. En fickparksliknande anläggning med en stig som leder mot

Vitsippsparken och med sittmöjligheter, rumsbildande buskage och blommande buskar. Man måste vidare sörja för återväxten av ek och björk för att behålla den attraktiva karaktär parken har i kvarteret.

Blåsippsparken (52.), 11.977 m²

Beskrivning

Vitsippsparken består idag i stort sett bara av en gräsmatta och en lekplats. Några buskar och ett par större träd finns också, framför allt i den södra delen. Parken ligger insprängd mellan småhusbebyggelsen och har tre entréer (söder, väster och nordost). I söder leder ett grönstråk över Leverstadsvägen mellan radhusbebyggelsen till Blåklöcksparken.

Värdering

Parken skapar två intryck. Dels ger den ett lugnt och behagligt intryck där det finns potential för kontemplation och rekreation. Dels skapar det knappa innehållet och bristen på struktur ett ödsligt intryck. Trots sin minimala storlek som grannskapspark (1,2 ha; bör ligga mellan 1-5 ha), har Vitsippsparken ändå med sitt läge och karaktär, stor potential att gestaltas som sådan.

Framtid

Med sitt strategiska läge och sin rofyllda karaktär bör Vitsippsparken gestaltas som grannskapspark. Rumsskapande och uppdelande vegetation bör anläggas och de kringliggande tomterna bör delvis

skyddas med planteringar. I stället för, som idag, att ha en centralt belägen stig bör denna koncentreras perifert för att få volym och utrymme i mitten av parken. Dessutom skapar detta större möjlighet till rekreativa promenader runt parken och kan med anslutande parker utgöra en tur till fots. Avskilda sittplatser med möjlighet till utblickar i parken, prydnadsplanteringar och lekmöjligheter för barn är ytterligare medel att skapa en grannskapspark, liksom inplantering av några större exotiska parkträd.

Linneaparken, (53.), 2.818 m²

Beskrivning

Parken är egentligen ett litet släpp mellan husen på Marieholmsvägen och ansluter till Vitsippsparkens västra entré. Den utgörs av en sluttning från Leksbergsvägen ner mot Marieholmsvägen och längst upp i sydväst består parken av naturmark. Här växer björk, ek, tall och rönn. Buskskiktet är också utvecklat. Resten av ytan består av klippt gräs med en stig i mitten. Ett transformatorhus står i den sydöstra delen.

Värdering

Platsen lutar kraftigt ner från Leksbergsvägen, som är relativt tätt trafikerad. Detta gör att platsen upplevs som refug mer än som park. De lilla elhuset begränsar eventuella parkgestaltungsplaner och platsens brist på innehåll i kombination med dess ringa storlek gör att den inte uppmärksammas. Linneaparkens kvalitét ligger paradoxalt

nog i just dess lutning och de spännande utformningar detta kan rendera i samt i dess närhet till Vitsippsparken.

Framtid

Eftersom det finns avrinningsproblem uppe på Leksbergsvägen och på grund av lutningen i ytan skulle Linneaparken bli en fin vattenpark och fungera som dagvattenrecipient. Här kan man tänka sig slingrande bäckar med vattenfall och små dammar som fördröjer vattnet på sin väg ut i ledningarna. Samtidigt erhålls stora hortikulturella värden i form av rörligt vatten med blommande vattenväxter. En sittplats och några rumsskapande buskar ökar parkens kvalitét. Mot gatorna bör häckar och staket anläggas så att parken får en tydlig ram och så att platsen upplevs lugnare. Detta skapar också en trädgårdskaraktär, vilket passar i området. Som en ytterligare entrépark till den något lilla grannskapsparken Vitsippsparken blir Linneaparken ett viktigt tillskott.

Industriparken (54.), 6.300 m²

Beskrivning

Ytan är ett naturområde mellan Göteborgsvägen och Industrigatan. Vegetationen består av framförallt ek i olika åldrar, men också en del tall, björk, och rönn. Området har ett rikt fåltskikt med blåbär, kruståtel, skogsfryle och en del blommande örter. En stig löper genom området i den västra kanten.

Värdering

Läget tätt inpå Göteborgsvägen gör att parken upplevs bullrig och ogästvänlig. Samtidigt utgör detta en stor potential som grönyta i helhetsgestaltningen av entrén till Mariestad. Det stora inslaget av ek i olika åldrar gör att karaktären av verklig natur blir tydlig. Detta trots den ringa storleken. Området är smalt men utgör, på grund av sina träd och sitt rika fåltskikt, en god grund att bygga vidare på.

Framtid

På grund av förslaget till sträckning för "Världsparken", som löper förbi här, och på grund av sin tydliga ekskogskaraktär bör denna park ingå i "Världsparken". Den skulle utgöra en nordisk biotop som ekskog där ekens återväxt säkras och där fåltskiktet kompletteras med adekvata växter. Dessutom bör växter som rimmar med Mariestads entrégestaltning planteras in. Som liten rekreativ länk i kommunens gröna nät samt som del i "Världsparken" och i stadsentrén blir Prebendeparken en viktig pusselbit.

Prebendeparken (55.), 19.179 m²

Beskrivning

Parken ligger omedelbart öster om Leksbergsvägen, mellan Leverstadsvägen och Marieforsleden vid Kv. Blålockan och Kv. Vårlöken-Svalörten. Vegetationen består av glest växande tallar, björkar och ekar. Många spontana stigar har uppstått i området och undervegetationen är på sina håll hårt sliten.

Värdering

Parken skapar en grön paus mellan de olika bostadsområdena och dämpar intrycket av Leksbergsvägen för de boende. Parkens karaktär är som naturrest efter byggnation. Grönområdets största värde ligger i dess strategiska läge. Blålocksparken ligger i ett grönstråk från Alhagen och Drottning Kristinas Park via Vitsippsparken ner till Marieholmsskogen (56) och vidare ut till naturen genom Radbyparken och Fasanparken.

Framtid

Utformningen av Blålocksparken bör syfta till att vara en grön länk i det viktiga gröna stråket Alhagen-Fasanparken. En grön interpunktion och upplevelsepaus mellan Vitsippsparken och Marieholmsskogen. Anläggandet av ett stigsystem från släppet mellan Vårlöken och Svalörten och fram till Leksbergsvägen där man ska kunna ta sig över till Marieholmsskogen är en del i detta arbete. Vidare kan ett sittplatser anläggas och inplantering av småträd för återväxtens skull företas.

MARIEHOLM

Marieholmsskogen, (56.), 104.011 m²

Beskrivning

Det lilla skogsområdet begränsas av Marieforsleden, Timmervägen, Vintervägen

och Leksbergsvägen. Den västra delen består av likåldrig björkskog med endast slyartad undervegetation. Den östra delen består av djupare blandskog.

Värdering

Den västra delen saknar idag struktur, dynamik och därmed upplevelsevärden, men utgör en god grund för inplantering av nytt växtmaterial. Den östra delen innehåller mer spänning och mystik samt har en starkare skogskaraktär.

Framtid

Marieholmsskogen ligger i "Världsparksstråket" och bör därför skötas på ett sådant sätt att den kan utgöra en världsbiotop lämplig med tanke på den befintliga vegetationen. Här måste en specifik urgallring företas och inplantering av nya busk- och trädslag samt etablering av ett biotopmässigt fåltskikt måste utföras. Ett scenario är att skapa en kinesisk blandskog med kinesisk sumpcypress som bärande art i den västra delen och en kinesisk barrskog i den östra delen. Stigar och sittplatser samt en trygghetsskapande ljussättning, kanske på kinesiskt vis med en kinesisk ljuskonsult, är vidare åtgärder som då måste genomföras.

Drakes Park (57.), 1.451 m²

Beskrivning

Parken ingår som ett grönområde i stråket Flugparken, Södra Vägen, över Domängatan och ut i Marieholmsskogen. Den är belägen i slutet av Sländstigen. Parken ligger insprängd

i villabebyggelsen och består av en öppen gräsyta med en lekplats och några eker och björkar i söder. Entréer finns i norr, öster och söder.

Värdering

Sländparken har en rofylld och, på grund av de större träden i söder, en nästan lantlig karaktär. Parken används som genomgångsyta i grönstråket men i övrigt är den spontant besökt. De stora träden och parkens läge i villakvarteret är de stora värdena och gör därför att parken har en stor potential att utveckla.

Framtid

Det viktiga att utveckla i denna park är möjligheterna till en avskild sittplats, enklare lekmöjligheter och de hortikulturella upplevelserna. Det sistnämnda kan vara perenner av ett vildare slag bland träden och/eller några buskar med blomning under olika tider på året. Karaktären och grundstrukturen finns redan här.

Koleraparken (58.), 2.439 m²

Beskrivning

Denna park är långsmal i nord-sydlig riktning och har naturlig vegetation i den västra delen och består av klippt gräs i den östra. Den ingår i grönstråket ner mot Marieholmsskogen och har därmed entréer i norr och söder men även en i öster.

Värdering

Förutom som grönområde i grönstråket upplevs parken nästan omärklig. Dess övriga värde består i naturmarken i den västra delen som skulle kunna utvecklas.

Framtid

Naturmarken bör förstärkas med framförallt en, under hela säsongen blommande, markvegetation. Den klippta gräsytan kan läggas om till blommande äng. Hela anläggningen skulle därmed kunna ges en brynkaraktär där extensiva sittmöjligheter anordnas upp mot natur delen. Parken kan också fungera som alpäng i den alternativa sträckningen av "Världsparken".

Domänparken, (59.) 4.008 m²

Beskrivning

Direkt vid Domängatan ligger denna kvarterspark, bevuxen med stora ekar. Andra värdefulla träd är en storgran och en flerstammig rönn ute vid Domängatan. En dåligt underhållen lekplats finns i den östra delen och marken består mest av klippt gräs.

Värdering

Parken har en rofylld karaktär och känns genom de stora ekarna väl förankrad i området. Domänparken upplevs vara starkt exponerad både gentemot husen i norr och mot gatan i söder, varför avskildhet helt saknas. Intrycket av de värdefulla träden är starkt i Domänparken. Ett annat stort värde i parken dess centrala läge i kvarteret

samt läget i stråket från Södra Vägen och Tvärgatan i norr och ut i Marieholmsskogen via Virkesvägen i söder.

Framtid

Förutom träden saknar Domänparken innehåll. Därför bör sittplatser, prydnadsplanteringar och rumsskapande buskplanteringar anläggas. Mot gatan är det viktigt att plantera en häck eller bygga ett staket och mot husen kan buskar av olika höjd och i ett transparent mönster planteras. Lekplatsen bör renoveras.

Hurtigs Park (60.) 1.762 m²

Beskrivning

Denna kvarterspark fungerar som en liten lekpark med gungställning och sandlåda med sittmöjligheter. Skötseln är eftersatt och stigarna växer igen. I östra delen växer ett vackert exemplar av naverlönn, Acer campestre, som skänker platsen karaktär och lummighet. I övrigt växer något enstaka träd men parken består mest av klippt gräs. I västra delen finns anlagt en liten gräskulle som ger de minsta barnen möjlighet att prova på pulkåkning.

Värdering

Parken har en rofylld atmosfär där den vackra naverlönnen ökar på den kontemplativa miljön. Just lugnet är en kvalitet som rimmar gott med kvartersparkens utbud. Det skulle inte behövs stora åtgärder för att komma till rätta med den idag fattiga miljön.

Framtid

Den stillsamma kvartersparken bör fortsatt ligga till grund för det kommande utvecklingsarbetet. För att få en halvprivat karaktär kan blommande buskar planteras som även har vackra höstfärger. Detta för att få en färgprakt men inte behöva anlägga perennrabatter. På detta vis skapas också rumsbildningar med en relativ avskildhet. Lekmöjligheterna bör stärkas och sittmöjligheterna ökas.

Rådjursparken, (61.), 2.405 m²

Beskrivning

Rådjursparken består idag endast av en liten klippt gräsyta mellan Södra vägen och radhusen på Rådjursstigen. I norr leder en smal grön länk upp till Viltparken.

Värdering

Trots sin litenhet och brist på innehåll har parken två värden. Dels har den ett läge och storlek som lämpar sig till både Grönö och Fickpark och dels så har den en stor potential som entrépark till Viltparken genom sin förbindelse med den samma. Som ytan ser ut idag upplevs den som ointressant och karaktärslös.

Framtid

Att gestalt denna park som Grönö eller Fickpark skulle förvandla denna gräsyta till en intressant "inkastare" åt den betydligt större Viltparken. En enkel men uppseendeväckande gestaltning med hortikulturella och

konstnärliga värden skulle ge karaktär åt hela kvarteret. En intressant uppgift för studenter vid Göteborgs Universitet/DaCapo.

Jägareparken, (62.), 15.008 m²

Beskrivning

Parken ligger mitt i radhusområdet i stadsdelen Marieholm. Den utgör ett luftigt och rekreativt rum i bebyggelsen. Viltparken kan sägas betjäna dels radhusområdet och dels flerbostadsområdet på Södra vägen, men även som aktivitetspark för Kronoparksskolan. I den västra delen finns en lekplats och den östra delen är delvis naturmark med träd och buskar.

Värdering

Viltparken är en tidstypisk park i ett 60-talsområde. Stora generösa gräsytor, funktionen som tydlig paus i den relativt täta bebyggelsen samt del i ett bilfritt grönstråk med anslutande GC-vägar, är karaktärsdragen. Detta gör parken mycket värdefull. Däremot är innehållet fattigt och skulle behöva kompletteras.

Framtid

Med en tidsinspirerad utrustning och komplettering skulle Viltparken kunna bli en stark identitetsskapare med rekreationsutbud. Detta som en framtida kvarterspark. Den kan också fungera som delpark i den alternativa sträckningen av "Världsparken". Grupper

med lignoser, kontemplativa sittplatser samt förstärkning av gångstigarna är medel att uppnå en tidstypisk kvarterspark.

Getingelänkarna, (63), 16.948 m²

Beskrivning

Mellan flerbostadshusen på Södra Vägen finns denna kommunalägda naturmark. Länkarna består till största delen av uppvuxna tallar och marken är mest upptrampad barrskogsförna. En del tuvor av ris och gräs finns också (tex. lingon och kruståtel). Enklare sittplatser finns anlagda men i övrigt finns ingen medveten gestaltning.

Värdering

Länkarna har två huvudsakliga värden i dagsläget. Det ena är att de bildar ett grönt mellanrum för de boende i flerbostadshusen och det andra är att de fungerar som gröna länkar i grönstråket från Ekudden och ner till Marieholmsskogen. Innehållsligt är de fattiga men har en kvalitet i sin naturliga karaktär.

Framtid

I framtiden bör dessa stärkas som gröna rum mellan flerbostadshusen och på så vis utgöra en form av kvarterspark. Dessutom kan de bli viktiga delparker i den alternativa sträckningen för "Världsparken". Markflora och en del buskar kan utveckla båda dessa tankar.

Marieholmsparken (64.), 2.000 m²

Beskrivning

Denna lilla park består endast av en 1000 m² stor gräsyta vid början av Drottning Kristinas Väg samt kanterna längs GC-vägen ner till Viltparken.

Värdering

Som parkplats i stråket mellan Ekudden och Viltparken har Flugparken en potential att utvecklas. Träden i nordöst skänker platsen karaktär och den relativt starka lutningen är en god grund för att skapa en intressant anläggning. Läget vid Marieholms Centrum ger platsen en viss dignitet.

Framtid

Komplettering av trädbeståndet med exoter för återväxten samt en blommande plantering och en sittplats, är enkla åtgärder som skulle skapa en attraktiv plats. Gestaltningen skulle också kunna följa GC-vägens kanter ner mot Viltparken.

HORN

Grävlingens Park, (65.), 78.900 m²

Beskrivning

Parken ligger mellan Segolsgatan och Göteborgsvägen, åt Fyrrondellen till. Den är egentligen en igenvuxen före detta park och har idag blivit naturpark. Här växer lövträd med inslag av enstaka tallar och i söder öppnar sig ett gräsbevuxet fält.

Värdering

Värdet i detta grönområde består huvudsakligen i den rika skogs- och naturvegetationen samt i dess läge som entrépark längs Göteborgsvägen. Samtidigt kan sägas att läget vid Göteborgsvägen är en nackdel med den störande trafiken. Dessutom kan Göteborgsvägen sägas vara en barriär på så vis att den starkt försvårar kontakten med det stora naturområdet på östra sidan. Den rika lövskogsvegetationen har potential att utvecklas på ett parkmässigt sätt och utgöra en estetisk buffert mellan bostäder och trafik.

Framtid

Se södra Stadsdelsparken (87).

Segolsparken (66.), 2.523 m²

Beskrivning

Vessleparken är en liten bergknalle mellan husen på Segolsgatan och Leksbergsvägen. Höjden består av blandskog och berg i dagen. Den västra entrén är förbyggd av de boende och den östra är delvis blockerad av att de boende där parkerar sin husvagn i det allmänna stråket.

Värdering

Kvalitéerna i detta lilla område ligger i den täta vegetationen av blandkaraktär med sina öppna gläntor med berg i dagen. En spännande lekmiljö. Att parken dessutom ligger på en liten höjd förstärker lämpligheten som "hemlig" extensiv lekmiljö. De kringboendes blockerande av parken försvårar användningen och skapar ett privat intryck.

Framtid

Ett tänkbart scenario för framtiden skulle kunna vara en liten extensiv lekskog som iordningställs med mycket enkla metoder. Detta kan bestå i viss målmedveten utvecklande skötsel där dynamiken mellan öppet och slutet stärks samt med komplettering av lignosbeståndet med exoter som har ett säreget karaktärsdrag för att öka upplevelsen av spänning. Några enkla och utspridda lekelement kan eventuellt också placeras ut.

DALA

Dala 1, Blockflöjtsparken (67.), 9.323 m²

Beskrivning

Blockflöjtsparken består av klippt gräs, några enstaka träd samt ett par fotbollsmål. Genomgångsmöjligheterna är stora i och med de många entréerna. Två i öster mot Lugnåsvägen, två i väster och en i söder mot Hornsvägen samt att den även har förbindelse med Dalaparken via en av entréerna i väster. En lekplats ligger integrerad i naturen, i den södra delen där ett stråk leder ner till korsningen Hornsvägen/Lekevivägen.

Värdering

I och med att Blockflöjtsparken är ett grönområde i ett större parkstråk (Dalaparken och Marimbaparken samt Leksbergsskogen i väster) har den ett högt potentiellt och grönstrukturellt värde. Dessutom ligger den

i ett villaområde, som - förutom naturen i väster och de upplevelser det innebär - saknar möjligheter till rekreation i parkmiljö. Karaktären är i nuläget tom och aningen ödslig. Möjligheten att kunna spela fotboll finns och lekplatsen i den södra delen är fint integrerad i vegetationen. Parken är i behov av upprustning.

Framtid

Se Marimbaparken (69).

Dala2, Dalaparken (68.), 13.700 m2

Beskrivning

I norr finns en asfaltplan, som börjar invaderas av gräs och annan vegetation. Resten av parken består av naturlig vegetation där de dominerande trädslagen är ek, tall, björk och rönn. En stig leder från norr till söder.

Värdering

Asfaltplanen upplevs tom och övergiven men naturområdet har mycket höga kvalitéer. Vegetationen är välskött, ljus och attraktiv. Som park i det större parkstråket, ihop med Blockflöjtsparken och Marimbaparken, har den även ett högt strukturellt värde.

Framtid

Se Marimbaparken (69).

Dala 3, Marimbaparken (69.), 7.254 m2

Beskrivning

Marimbaparken kan sägas vara uppdelad

i fyra olika delar. Från norr till söder ligger olika rum där det första är en lekplats med klätterställningar och sandlåda. På andra sidan gångstigen ligger en ås bevuxen med naturlig vegetation och söder därom finns en stor gräsyta. Längst i söder finns så åter en lekplats där en kulle hyser en rutschbana och där det finns möjligheter till pulkaåkning om vintern. I övrigt innehåller lekplatsen gungor och klätterställningar. Träd, rönnar, finns planterade i den norra delen.

Värdering

Den tydliga uppdelningen i funktioner, estetik samt åldersuppdelning i lekutrustningarna (för de mindre barnen i den norra och de äldre i den södra lekplatsen), gör parken användbar och tilltalande. Den fina naturholmen bidrar till att rumsuppdelningen samtidigt som den utgör en paus i den annars dominerande parkstrukturen. Möjligheterna till olika aktiviteter är även en kvalité.

Framtid

Med sina många olika karaktärs- och funktionsområden, sin uppdelning i tre delparker samt sitt, i stadsdelen, strategiska läge är de tre parkerna Blockflöjtsparken, Dalaparken och Marimbaparken, mycket lämpliga att utveckla till en grannskapspark. Här kan tematiserad och åldersuppdelad lek utvecklas och en motions slinga runt om i de tre delparkerna kan skapas. Naturområdet i Dalaparken bör bevaras och i Blockflöjtsparken samt Marimbaparken kan blommande rabatter och sittmöjligheter

anläggas. Mot Lugnåsvägen bör en formklippt häck skapas. Fotbolls- och asfaltplanerna bör rustas upp och man kan tänka sig en mer utrustningsanpassad anläggning som till exempel basketrink eller skateboardbana.

RADBYN

Instrumentparken, (70.), 12.721 m2

Beskrivning

Instrumentparken består av det som i denna Grönplan benämns som tätortsnära natur. Den ligger insprängd i husraderna på båda sidor av Radbyvägen. På så vis utgör den en tillgänglighetsskapande korridor i de annars täta småhusraderna. Parken består av mogen, uppvuxen vegetation.

Värdering

Parken fyller en mycket viktig roll som grön länk i det gröna stråket mellan Dalaområdets Grannskapspark och parkerna i Bråtenområdet. I och med detta utgör den även en viktig del av tillgängligheten till det stora gröna stråket "Världsparken - jorden runt på en dag", vars sträckning föreslås löpa mellan Marieholm och Bråten. Dessutom är Instrumentparken en fin och kontrastskapande grön paus i de strikta småhusraderna.

Framtid

De huvudsakliga framtida åtgärderna skulle kunna bli att stärka den urbana naturens struktur med utvecklande skötsel så som

röjning och inplantering av adekvat samt intressant vegetation. Eventuellet kan passage genom området stärkas med en enkel smal stig, som grusas eller barkas av.

Håkans Park (71.), 26.739 m²

Beskrivning

Denna långsmala gräsyta, som är bevuxen av en del tallar och lövträd, förbinder Bråtens parker i Världsparksstråket i öster med Fasanparken i väster. Radbyparken knyter samman stadsdelarna Radbyn och Bråten.

Värdering

Radbyparken är en mycket viktig länk mellan Marieholm (Musikparken) och Västra Skogen (Fasanparken). I dagsläget är parken emellertid ett relativt fattigt grönområde som känns utsatt mellan boende och trafik.

Framtid

En viktig uppgift för framtiden blir att stärka parkens karaktär som grön länk. Åtgärder här kan bli att stigen genom området accentueras och förses med planteringar och tilltalande, skyddade sittplatser. Parken som helhet bör ges en rumsskapande inramning så att den blir attraktiv att använda samt blir en naturlig del i kommunens gröna nät.

Maskparken, (72.), 645 m²

Beskrivning

Denna lilla yta är bara en naturrefug i mitten

av en vändplan på Lysmaskvägen. Fritt växande gräs och några tallar är innehållet idag. Spår av lek finns, såsom sliten vegetation och kojbyggen i träden.

Värdering

Området har den betydelsen att de kringboende barnen uppskattar att leka i den. Utformningen bör vara accepterad av de boende och detta kan möjligen stå i motsats till varann. I övrigt utgör platsen ett något "ostädat" objekt som skapar ett ofärdigt intryck.

Framtid

Eventuell upprustning/omgestaltning bör göras i samråd med de kringboende eftersom ytan så att säga ligger i deras förgård. Man kan tänka sig en mer strikt urban plats, en lekplats eller en blommande plantering.

Musikparken, (73.), 9.308 m²

Beskrivning

Musikparken ligger mellan radbyområdets nordöstra del och Bråtenvägen och gränsar i sydväst till Instrumentparken. Den består av öppna och mer bevuxna områden om vart annat. Vegetationen består av blandskog med dominans av äldre tallar och de öppna delarna av gräs som slås en gång om året.

Värdering

Som stadsplanerisk paus mellan Radbyns villabebyggelse och Bråtens hyreshus tjänar denna park ett gott syfte. Det öppna och slutna områdena gör att upplevelsen av

ett mosaikartat åkerlandskap infinner sig. Åkerholmar i ett agrart landskap. Dock kan parken upplevas aningen utsatt och ogästvänlig.

Framtid

Eftersom grönstråket "Världsparkens" föreslagna sträckning går förbi här, kan Musikparken gestaltas som en delpark häri. Ett tänkbart scenario vore då det mälardalska åkerlandskapet som förebild. Det mosaikartade landskapet med rik brynvegetation som kan stiliseras, stenrosen, öppna "åkrar" med stigar och sittmöjligheter samt skogsholmar med ett blommande fältskikt. Återvinningscentralens containrar kan kringbyggas med stolpverk i samarbete med studenter från Göteborgs Universitet-DaCapo på byggutbildningen. På detta stolpverk med laxningar och trädymningar kan sedan klängväxter som kaprifol växa.

VÄSTRA SKOGEN

Tommys Park (74A.), 17.050 m²

Beskrivning

Största delen av Fasanparken består av ung lövskogsvegetation. GC-vägar genomkorsar parken på tvärs och ett par lekplatser finns i den norra delen. Fasanparken knyter samman stadsdelen Radbyn med stadsdelen Västra Skogen. I väster mynnar Fasanparken ut i Västerskogen.

Värdering

I nuläget är vegetationen av mindre rekreativ kvalitet men parken har en stor potential för framtiden då vegetationen kan utvecklas medvetet mot en rekreativ Kvarterspark. Som grön länk mellan de hortikulturella parkerna innåt staden och naturen i Västerskogen har Fasanparken en mycket viktig funktion. Likaså som utgångsobjekt för utveckling av en Kvarterspark med lek och ett rikare innehåll.

Framtid

Gallring och kompletteringsplantering samt uppdelning i olika karaktärs- och funktionsrum är uppgifter för framtiden. Här kan man tänka sig en stärkning av lekmiljön så att den kan nischas till en lekplats i "Nätverket Temalekplatser". Vidare kan vissa delar hysa idrottsliga aktiviteter och en del kan erbjuda vila och kontemplation.

Mandolinparken, (74b.)

Beskrivning

Mandolinparken består i stort sett bara av en lekplats i Radbyns sydvästra del. Lekplatsen ligger i omedelbar anslutning till skogen söder om Radbyn.

Värdering

Då Radbyn är relativt dåligt utrustat med lekmöjligheter så är naturligtvis Mandolinparken ett viktigt grönområde. Faktumet att den sluter an till skogen gör ju värdena än större och parken blir på så vis egentligen ändlös.

Framtid

Lekplatsen bör på grund av sitt läge stärkas och restaureras. Den skulle också kunna ingå i "Nätverket Temalekplatser" som skogslekplats. Enstaka organiskt utformade lekredskap kan analogt med detta smygas in i skogen i närheten och på så sätt utgöra en spännande lekmiljö. Sittmöjligheter och en del skogliga blommande buskar kan skapa ram kring denna lilla park.

Fågelparken, (75.), 19.714 m2

Beskrivning

Fågelparken ligger centralt, den förbinder stadens grönområden med Västerskogen samt Bråtens flerbostadsbebyggelse med Västra Skogens småhusbebyggelse. Parken består av blandskogsvegetation och i mitten går ett GC-stråk. En lekplats med en gräskulle finns i den östra delen av parken där de kringboende även tippar trädgårdsavfall.

Värdering

Som park mitt i Västra Skogen utgör parken en speciell grön del i samhällsstrukturen dess gröonstrukturrella värde är högt. Fågelparken har en stor utvecklingspotential då den har en rik vegetation, som går att utveckla i många riktningar. Allt från en strikt och konventionell kvarterspark till en naturpark i kvartersparkens anda.

Framtid

Om parken ska utvecklas till en intensiv eller extensiv park enligt ovan får väl framtiden

utvisa men det viktiga blir att ge parken karaktär. Någon form av styrd utveckling samt en starkare identitet måste parken ges. Ljussättningen blir här också mycket viktig. Här kan buskage och träd ljussättas så att en tryggare upplevelse av parken uppnås under den mörka tiden av dygnet/året. Den viktiga egenskapen som grön länk måste bevaras.

Tjäderparken, (76.), 3.000 m2

Västerskogen, (77.)

Beskrivning

Västerskogen är den tätortsnära naturmark som ligger norr och väster om stadsdelen Västra Skogen. I norr har det mesta av skogen blåst ner i stormen januari 2007 och planer finns här för byggnation. Den västra delen är däremot bevuxen med en björkdominerad skogsvegetation. Struktur och dynamik är svag i detta naturområde.

Värdering

Att bebygga den norra delen kan vara en bra idé då skogen blåst ner och för att knyta samman bebyggelsen med sjukhusområdet och Ekuddens småhusområde. I den västra delen är den ensartade åldern på vegetationen ett störande och onaturligt moment men den ljusa karaktären ger möjligheter att styra och kompletteringsplantera området i en urbanare och rekreativ riktning.

Framtid

Skogen bör kompletteras med inplantering av ett lite mer hortikulturellt växtmaterial för att stärka den rekreativa karaktären. Stigar, sittmöjligheter och träningsredskap som tillverkats av trästockar kan tillföras för att öka kvalitét och tillgänglighet.

BRÅTEN

Ormparken, (78.), 11.392 m2

Beskrivning

Parken ligger väster om Bråtens flerfamiljshus och delar upp småhusområdet i två delar. Ormparken sträcker sig långsmalt i väst-östlig riktning och är på grund av GC-vägar uppdelad i tre delar. Gräsytor och större träd, som framförallt björk, bildar stommen men i öster finns en lekplats med gungor och rörgångar. Här kantas parken av lummig buskvegetation bestående framförallt av hassel.

Värdering

Parken har en rofylld karaktär och är ett fint avbrott i den täta bebyggelsen. De nergravda rören för kryplekar utgör ett originellt inslag på lekplatsen. Lekplatsens lite hemliga läge i den rika hasselvegetationen är något att ta fasta på. Vegetationen är värdefull då den dels är ängslik med uppvuxna träd och dels har hässlets kulturhistoriska karaktär i öster vid lekplatsen.

Framtid

Små ingrepp och utvecklingsstyrningar är det enda som behövs här. Rumsförstärkning med blommande buskar i de västra delarna, planering av trädkiktets återväxt samt upprustning av den "hemliga" lekplatsen är förslag på detta. En estetisk och samtidigt funktionell ljussättning skulle öka attraktion och användbarhet

Bråtenparken, (79.), 20.000 m2

Beskrivning

Bråtenparken ligger mellan Marieforsleden och Bråtens hyreshus, bredvid Marieholmskyrkan. Den utgörs av en 2 ha stor trekant och en GC-väg löper tvärs igenom den. Längs den västra sidan finns en naturmark där det företrädesvis växer tall, ek och björk. På en del ställen öppnar sig trädvegetationen till förmån för gräsängar som slås en gång om året. Mitt i denna del har en hög kulle anlagts. Den östra delen består av klippt gräs samt två tennisbanor strax norr om kyrkan.

Värdering

Det västra naturområdet skänker en nästan pastoral naturkänsla och kullen tjänar som "utsiktspunkt" med pulkabacke om vintern. Söder om kyrkan finns ett lite risigt buskage som är ett omtyckt tillhåll för småfåglar. GC-vägen genom parken leder på ett estetiskt och effektivt sätt besökaren i området. Mot Marieforsleden känns parken öppen och upplevelsen av buller och utsatthet är märkbar.

Framtid

Rumsuppdelning och avskärmning med häck eller buskage Mot Marieforsleden är två enkla knep att förbättra denna parks förutsättningar. Härigenom skulle parken upplevas större och lugnare samt kunna bli mer funktionell. Samtidigt är det viktigt att bevara karaktären av öppna gräsytor. Tennisbanorna kan planteras med klängväxter i staketet eller kringplanteras med blommande buskar. På så vis skapas en bättre spelmiljö för tennisutövarna.

LOCKERUD

Lockerudsparken, (80.), 50.238 m2

Beskrivning

Lockerudsparken består huvudsakligen av två delar. Den västra delen är ett idrotts- och aktivitetsfält och den östra delen är en park som stammar från en gammal trädgård. Aktivitetsfältet är en stor gräsyta samt en fotbollsplan. Mellan de båda delarna finns en lekplats som är belägen bland gräsklädda kullar. Parkdelen består av blandlövvegetation samt en del trädgårdsväxter som till exempel katsura, doftschersmin, bukettapel, körsbärskornell, häckoxbär etc.

Värdering

Med sitt rekreativa och strukturerade innehåll är parken redan idag värdefull som grannskapspark för en stor del av den västra staden. Dock upplevs parken

som dåligt underhållen samt som inte helt färdigplanerad. Parken i den östra delen kan fungera som en spännande lekpark, med kuperad terräng och tät vegetation. De lite exotiska inslagen i trädgårdsdelen är likaså ett intressant inslag, som skvallrar om tidigare användning i området.

Framtid

Parken har redan i dag en fin uppdelning och en god struktur. Innehållet är emellertid fattigt även om det ligger i fas med den tänkta användningen. Därför är det lämpligt att utveckla Lockerudsparken mot en grannskapspark med ett rikt innehåll på olika möjligheter till rekreation. Möjligheterna till aktiviteter och idrott ska stärkas i väster och den parkmässiga delen bör utvecklas så att all vegetation ingår i ett starkt artikulerat hortikulturellt sammanhang. Motionsslingor runt hela parken bör utvecklas likaså den mer pedagogiskt inriktade leken. En tydlig lekplats som ingår i idén om ett nätverk med "Temalekplatser" runt om i kommunen bör också skapas här.

EKUDDEN

Lockerudsskogen, (81.), 22.721 m²

Beskrivning

Naturområdet är en remsa mellan Lockerudsvägen och sjukhusområdet. Vegetationen består av medelåldriga träd och av blandskogstyp. Området skiljer Lockerud från sjukhusets bebyggelse.

Värdering

Som en grön länk i stråket ut mot Sandviken och som strukturellt uppmjukande grönområde i Lockerud/Ekudden har denna lilla skog sitt stora värde. Vegetationen är relativt ung och rik, värför det finns stor potential för olika utvecklingsscenarier.

Framtid

Som en grön länk i grönstråket ut mot Sandviken bör detta område stärkas. Att utveckla vegetationen i en rekreativ riktning med struktur och dynamik, får anses som ytterst viktigt. Likaså bör vegetationen ges en tydligare profil där man exempelvis utvecklar den mot en björk/tallskog med eninslag, på grund av den befintliga sammansättningen. Här kan man också tänka sig att stigen mot Sandviken läggs in i vegetationen, med sittmöjligheter och informationstavlor.

Helenaparken (82.), 19.677 m²

Beskrivning

Parken ligger mellan Norra Kolarestigen och Kv. Knipan. Den är till största delen bevuxen av björk, men även en del tall och andra lövträd finns här. I öster har Kolareparken förbindelse med Kohagen. I södra delen, längs Norra Kolarestigen, finns en dagvattenanläggning delvis utformad som ett brett, stensatt dike.

Värdering

Rent strukturellt har Kolareparken ett stort värde då den genomväver den täta småhusbebyggelsen med en grön länk i ett

stråk mellan Gamla Ekudden alternativt stadens centrum och Sandviken. Detta är av stort värde för de boende. Även som en framtida kvartersparksmässig förlängning av naturparken Kohagen har Kolareparken stor potential.

Framtid

Framtiden för Kolareparken bör bli en balansgång mellan att bevara de naturliga värdena samtidigt som den utvecklas mot en kvarterspark med ett adekvat utbud för de boende. Stig, sittplatser, lekmöjligheter för de minsta barnen samt något hortikulturellt inslag som en perenn- och/eller buskrabatt. Närrekreation i den ljusa björksalen, kan vara vägledande här.

Kohagen, (83.)

Beskrivning

Kohagen är ett naturområde beläget mellan Ekudden/Storskraken och Nya Ekudden. Området består av två olika delområden. I norr växer stora gamla eker och ett hagmarksliknande fältskikt breder ut sig mellan träden. Den södra halvan består av blandskog med ädellövträd och tall. Här finns också en dagvattenanläggning där det understundom kan stå vatten. Den norra delen är under utveckling i Göteborgs Universitets/DaCapos regi, som också författat en utvecklingsplan för området.

Värdering

Kohagen är strukturellt viktig då den dels ligger som en grön paus mellan två bostadsområden samt dels utgör ett grönt stråk mellan staden/Alhagen och den lilla gården Bäckén och vidare ut mot Ekuddens Friluftsområde. Dessutom är vegetationen med de pampiga ekträden i norr samt den fina blandskogen med många fågelbärsträd i söder, mycket värdefull.

Framtid

Kohagen bör i framtiden få behålla sina två nuvarande funktioner – grönstråk och grön lunga mellan bostadsområdena – och dess värdefulla vegetation bör vidareutvecklas i samverkan med Göteborgs Universitet/DaCapo. Dessutom kan man tänkas sig en koppling till Världsparken då dess föreslagna sträckning går förbi i söder.

Kohagen skulle kunna utvecklas till en biotop, hämtad från någon del i världen, som passar de befintliga förutsättningarna i den södra delen. I norr bör utvecklingen mot en ekhage fullföljas.

Ekuddens parkstråk, (84.)

Beskrivning

Detta parkstråk är beläget i Nya Ekuddens centrala del och sträcker sig mellan Alhagen och Tegelängsfältet. Stråket består av olika, från varandra starkt differentierade, vegetationsområden. I norr finns en bergknalle med torrmarksvegetation. Söder därom finns

en yta med fyllningsmassor, som är bevuxen av ruderatvegetation. I mitten av stråken växer björkar, fågelbär och ek. Mellan Tegelvägen och GC-vägen finns ett område med enstaka höga alar, riklig spontanvegetation av ask samt ett dagvattendike med fyllt med kross. Den sydligaste delen mot Marieforsleden och Alhagen består av öppen jord.

Värdering

Förutom den fina torrängskullen i norr samt björk/ek/fågelbär-området i den mellersta delen består stråkets värde i det strukturella läget. Att kunna genomväva ett stort bostadsområde med ett grönstråk får anses som mycket värdefullt.

Framtid

Som en del i "Världsparken – jorden runt på en dag" kan stråket gestaltas utifrån de givna förutsättningarna i varje delområde. I norr kan torrängen och björkhagen stärkas och området däremellan kan bli en körsbärlund med fågelbär. Området med spontanvegetationen och dagvattenanläggningen skulle kunna bli en stiliserad nordamerikansk våtmark med tupeloträd och andra adekvata växter samt ett staket i amerikansk nybyggarstil runt den fluktuerande vattendelen.

Längst i söder mot Marieforsleden, där området saknar vegetation att bygga vidare på, ska en lundartad vegetation med den japanska lärskogen som förebild skapas. Här planteras magnolior, ädelgranar och bergkörsbär.

Smedjeparken, (85.)

Beskrivning

Området ligger som en grön ö innanför Smedjevägens bebyggelse. Det består av några stora ekar, diverse trädslag samt en del spontanvegetation. Området är annars relativt glest bevuxet. Till Smedjeparken leder stigar från Smedjevägen i norr, väster och i sydöst.

Värdering

De stora ekarna dominerar intrycket av denna lilla park. Som grönområde mellan två närliggande husrader har Smedjeparken en viktig funktion.

Framtid

Eftersom Ekuddens parkstråk (som är en del i Världsparken) ligger i närheten, kan Smedjeparken också ingå i Världsparken. Här kan man tänka sig en eklund med nordamerikanska ek-, rhododendron- och azaleaarter med adekvat örtvegetation. En grusad stig kan leda genom den glesbevuxna lunden.

Tegelängsfältet, (86.)

Beskrivning

Tegelängsfältet ligger mellan bostadsområdet Ekudden och själva Ekudden med naturreservatet längst ut på uddarna i Vätern. Fältet ligger som ett öppet stråk från Bäckén i väster ut till våtmarken – Tegelängen - och ån Tidån i öster. Placeringen gör fältet till en vital rekreativ del i stadsstrukturen. Som kontrast till den relativt täta bebyggelsen på Ekudden

utgör fältet en strukturell paus med vida vyer och möjligheter till rörelsefrihet. Även i anslutning till naturreservatet och ekskogen är Tegelängsfältet en kontrastfylld länk ut till de samma. För de boende i ekuddenområdet är fältet också en viktig del i det vattennära boendet. Dels rent estetiskt, dels då det används flitigt i rekreativa syften samt dels då det erbjuder vida vyer ut över Väner.

Våtmarken Tegelängen är en bekant fågellokal där många sträckande fåglar gör uppehåll och där många sällsynta arter skådats. Vattennivåerna regleras i samarbete mellan Tekniska Kontoret och fågelklubben.

Värdering

Fältets läge och placering i stadsstrukturen är viktig för den totala upplevelsen av denna stadsdel. Upplevelsen av frihet och rymd är här påtaglig och som besökare är man exponerad för vådrets och årstidernas skiftningar. De fria utblickarna mot staden och ut över Vänerens vattenspegel skänker platsen en alldeles speciell karaktär. Att ha ett område som upplevs så fritt och naturligt i stadens omedelbara närhet, måste anses vara unikt. Unikt är också det strategiska läget mellan bostadsområde och naturreservat. Just öppenheten, de fria utblickarna samt upplevelsen av frihet gör Tegelängsfältet till en rekreativ tillgång värd att bevara.

I sydöstra delarna har tunga maskiner framförts och deponier av material och

utrustning anlagts vilket är djupt olyckligt. Förhoppningen är nu att detta inte skapat markkompakteringsproblem inför framtida användning.

Framtid

Tegelängsfältet har fem värden som är oundgängliga för Mariestads Kommun:

- Det stadsstrukturella läget
- Fältets fria och öppna karaktär
- De biologiska/ekologiska värdet som randzon till naturreservatet Ekudden
- Fältets funktion som skyddszon åt fågellivet på våtmarken Tegelängen
- De rekreativa (befintliga och potentiella) värdena

Det är essentiellt att dessa fem värden bevaras samt utgör en grund för framtida skötsel och utveckling.

Med hänsyn till dessa förefintliga värden samt för att ytterligare stärka kvalitéer, upplevelser och service i kommunen, skulle Tegelängsfältet i framtiden kunna bli ett rekreativt aktivitetsfält tillgängligt för alla. Under mottot/arbetsnamnet "Rekreation för alla" skulle detta ligga i linje med Översiktsplanens mål om ett kvalitativt boende samt Grönplanens övergripande mål Mötesplats Mariestad.

Det är viktigt att fältet inte gestaltas för hårt så att de befintliga karaktärerna och

kvalitéerna går förlorade. Egentligen är det inte frågan om så stora skillnader mot idag utan mer en stödjande gestaltning utan större anläggningar, staket eller volymer. Det är mer frågan om en värdeladdning och information om vad platsen är och har. Det är också viktigt att fältet får behålla sin flexibla funktion så att det kan attrahera och inspirera så många invånare som möjligt. En flexibel användning i en extensiv miljö. Det ska vara enkelt. Enkelt i utformningen och enkelt att nyttja.

De funktioner och aktiviteter som skulle kunna assimileras i Tegelängsfältets framtid är:

- Motionsspår samt stigar över fältet
- Extensiv fotbollsplan för spontanutövande med enkla flyttbara mål
- Ängar för picknick, solbad och kontemplation
- Små rumsbildande buskage för pausande sällskap
- Grillplatser
- Krieket/brännbollsplan
- Äventyrslekplats som ingår i Nätverket
- Temalekplatser enligt Grönplanen
- Små kullar för pulkåkning och drakflygning
- Bassängbad (befintligt)
- Hundrastningsmöjligheter
- Tydlig utformning och målmedveten ljussättning ökar säkerheten och därmed tryggheten

För att fullt ut kunna utveckla Tegelängsfältet krävs en helhetssyn där det dels utgör

en länk mellan bostadsområde och naturreservat, men där det också är en del i ett grönstråk i Mariestads gröna nät. Ett stråk som från Stadsparken mitt i stan, via Gärdesparken, Alhagen och Ekuddens Biotoppark (Världsparken), slutar i Ekuddens naturreservat i naturen vid Väneren utanför staden. En unik och framsynt planeringsstrategi.

För denna helhet är det också viktigt att den känsliga övergången mellan bostadsområdet och Tegelängen/Tegelängsfältet gestaltas så som tidigare beslutats. Detta innebär en slänt ner från bostadsområdet i vilken en bryggliknande konstruktion med räcke ut mot ängen/fältet byggs. Denna fungerar som gångväg i gränzonen. Platsbildningar och små upphöjda podium för bland annat fågelskådning byggs på jämna avstånd. Utanför anläggs en skyddszon med gles inplantering av låga träd och buskar. Denna zon ges en hagmarkskaraktär. Detta gäller också en zon väster om Tegelängen då fåglarna är känsliga för störningar alltför nära inpå.

I helhetstanken finns naturligtvis också naturreservatet och möjligheten till rundvandring i hela området. De vattennära stigarna ute på Ekudden måste åter ges den vattenkontakt det ursprungligen var tänkt där campingverksamheten bedrivs inom de givna gränserna.

På detta sätt kan vi få ett allaktivitetsfält som samtidigt erbjuder en grön länk i det gröna Mariestad. Ett område som attraherar och inspirerar invånarna gränslöst oavsett ålder, kön, intressen och etnicitet. En Mötesplats!

HORN/HAGGÅRDEN

Stadsdelsparken Marieforsleden – Haggården samt Göteborgsinfarten, (87.), 118.229 m²

Beskrivning

Det finns behov av en stadsdelspark i den södra delen av staden. Här föreslås att området mellan Göteborgsrondellen och Haggården görs till en stadsdelspark, som skulle komplettera de andra, så att Mariestad har en stadsdelspark i varje väderstreck: Sjöhagaparken i öster, Karlsholme/Strandparken i Sjöstadsprojektet i norr, Alhagen i väster och då denna nya stadsdelspark i söder.

Grävlingens park (65) och naturområdet söder om parken samt naturområdet öster om Göteborgsvägen ner till Haggårdens företagsområde är det område som räknas hit. Parken begränsas i norr av Göteborgsrondellen, i väster av radhusbebyggelsen på Segolsgatan samt i öster och söder av Haggårdens Företagsområde och Tidän

Grävlingens Park är idag i sin östra del en öppen plats medan den västliga delen har skogskaraktär med stor andel ädellövträd. I söder öppnar sig skogen och går över i ett fält. Grävlingens Park ger idag intrycket av en igenvuxen park bestående av blandskog. Individerna befinner sig i alla åldrar. Ett dike som för vatten går genom parkens skogsdel.

På östra sidan om Göteborgsvägen finns ett hagmarksområde med bland annat rönn, björk, vildrosor, en, hagtorn och stora stenar. Området betas nu av får.

Kinnekullebanan och Göteborgsvägen skär emellertid genom området och delar således upp ytan i två sinsemellan svåråbara delar. Längst i söder, öster om industriområdet, finns ett stort fält som gränsar mot Tidän.

Värdering

Området har en stor potential att bli stadsdelspark med rekreativa värden. Den kan också få funktionen av en ljussatt och arkitektonisk entré till staden. Den blir även ett led i att skapa tydlighet och identitet i mötet med Mariestad. En stadsdelspark kan på detta vis även knyta ihop stadens inre grönområden med Tidans naturområde. Läget är med andra ord strategiskt mycket viktigt. Parken kan komma att bestå av två delar. Dels den i nordväst, som består av den igenvuxna Grävlingens park, samt den i sydöst liggande fårhagen samt området längs Tidän. Det finns här en stor potential att skapa en attraktiv

park då området har en rik vegetation samt öppna ängslika ytor att bygga vidare på.

Områdets vegetation, strukturella innehåll, rekreativa värden samt dess läge vid Mariestads viktigaste infart, gör att det har en mycket stor potential som stadsdels- och entrépark. De tre olika delarna har helt olika karaktärer vilket skapar diversitet och struktur åt en stor park. Surdrag och dike i den nordöstra delen skänker området karaktär redan idag och skulle i en framtida park utgöra en god grund för att skapa vattenanläggningar i Stadsdelsparken.

Idag kan trafiken på Göteborgsvägen upplevas som störande men detta går att åtgärda. En större nackdel kan den barriär vara, som utgörs av Kinnekullebanan och Göteborgsvägen.

Framtid

Ett möjligt framtida scenario beskrivs här som ett besök i staden efter en tänkt omgestaltning. Det första som möter en när man passerat viadukten över E20 är den stora rondellen med pärlan och vattenytan (kan exempelvis vara vatten och/eller blåblommande växter). Effektiv ljussättning förstärker intrycket.

Efter att ha passerat rondellen färdas man i en dubbelsidig allé med hästkastanj. Fasaderna längs Göteborgsvägen har rustats upp och getts en platsrelaterad, välkomnande och estetisk utformning. Vilket förstärks av

effektljussättning. I mitten av vägen ligger "Vågen" vilken skapar identitet och som leder besökaren in mot centrum samt ut mot Väneren. Blåblommande vegetation och arkitektoniska element kantar vägen. Vid järnvägsbron stegras upplevelsen i mötet med staden. I Stadsdelsparken, på båda sidor om vägen, skapar effektivt ljussatta träd och arkitektoniska element en extra port till Mariestad. Dagtid skapar stigarnas, häckarnas och de olika ytornas utformning ett starkt, geometriskt och iögonfallande intryck i fågelperspektivet från bron.

Eftersom verksamheten i området gått mer och mer ifrån industri till förmån för handel, måste man betänka att detta är ett utmärkt tillfälle till att skapa ett attraktivt företagsklimat samt till att marknadsföra Mariestad. Medveten arkitektur och landskapsarkitektur är då självklara arbetsredskap. Estetiskt tilltalande fasader och en uppseendeväckande utemiljö med riklig vegetation samt en konstnärlig ljussättning är medlen att nå en attraktiv arbetsmiljö. Att sedan en Stadsdelspark och en Tidanpromenad samt ett grönt nät skapas, ökar attraktionen på arbetskraften.

En gång- och cykelvägsförbindelse (GC) i området bör också förbindas med GC-vägar som leder mot stadens centrum. Genom Haggårdens centrala gröna korridorer (järnvägs- och GC-reservatet) och med hjälp av GC-vägar längs gatorna, som är så breda att de räcker till för en sådan

komplettering, kan Haggården knytas till andra GC-vägar och stadens centrum. Detta är också företagsekonomiskt viktigt då den marknadsmässiga segregationen mellan externhandel och centrumhandel annars riskerar att öka. Detta kan i förlängningen bidra till en ödsligare stadskärna.

Själva parken får även den en adekvat gestaltning. Grävlingens Park får bilda en central punkt med lekplats, planteringar och sittmöjligheter. Särskild omsorg bör läggas vid mötet med vägen i öster. Intrycket av buller och en mäktig vägbank måste minskas och gestaltas på ett attraktivt sätt. De skogsbevuxna delarna lämnas intakta medan fältet kompletteras med en ängsflora.

Övergången mellan de båda norra delparkerna utgörs av en av två tänkbara lösningar. Antingen får den skapas genom att GC-vägen längs Göteborgsvägen stärks och genom att en korsning skapas i Hermansgårdsvägens förlängning med en infart i det mellanrum som finns idag. På så vis når man södra delen av fårhagen (den östra delen av den nya Stadsdelsparken). Eller också så skapas förbindelsen genom en rör genomföring i vägbanken för GC-trafik strax norr om järnvägsbron. Sedan hängs en smal GC-bro på, på järnvägsbrons östra sida. På Göteborgsvägens östra sida, söder om järnvägsbron. Finns en naturlig bank där en GC-väg kan ansluta. Av uppenbara ekonomiska skäl är den förra lösningen troligtvis den mest realistiska.

Den hagmarkslika delen har redan idag parkkvalitéer som bara behöver kompletteras med stigar sittplatser och viss vegetation. Emellertid måste området närmast Göteborgsvägen gestaltas starkt arkitektoniskt, så att det upplevs som en karaktärsstark port in mot centrum. Ljussättning blir här av avgörande betydelse för mötet med staden den mörka tiden på året/dygnet. Ljussatta träd och landskapsarkitektoniska element bidrar till detta.

Området längs Tidan nås via korridorerna i industriområdet samt genom en förbindelse norr om Tidanfältet. Detta fält skulle kunna bli ett öppnare rekreationsfält och en Tidanpark med stigar och sittplatser samt en del träd- och buskgrupper. Som en del i den framtida Tidanpromenaden skulle denna park bli en självklar tillgång.

SANDVIKEN

Sandviksskogen, (88.)

Beskrivning

Sandvikenområdet består till största delen av pelartallskog och är ett naturreservat. I området löper motionsstigar och karaktären av orörd skog finns på en del håll. Sandviksskogen ligger vid Vänern och en sandstrand/badplats finns i norra delen. Den är ett omtyckt utflyktsmål och ett välbesökt rekreationsområde.

Värdering

Sandviken har naturligtvis ett högt rekreativt, biologiskt och kulturellt värde. Med sina gamla och stora pelartallar uppstår en spännande miljö för barn, ett unikt litet rekreationsområde för kommuninvånarna samt en biologiskt intressant och viktig miljö. Närheten till Vänern skänker platsen en alldeles speciell karaktär där den djupa skogen plötsligt öppnar sig för den limnologiska miljön. Två olika rekreativa områden uppstår på detta vis. En vandring längs spåren genom området ger många olika landskapliga och botaniska upplevelser. Här finns djup blandskog, pelarsalstallskog, gammal ängsmark, sjöskog, stränder och golfbanans artificiella miljö. Olika intryck skapar ett rikt friluftsliv och en god avkoppling från stress och vardagslit samt är en god friskvårds- och rehabiliteringsmiljö.

Framtid

Eftersom Sandviksskogen är ett domän- och naturreservat finns redan utvecklade skötsel- och utvecklingsplaner, vilka ska följas.

BÅNGAHAGEN

Regionparken, (89.)

Beskrivning

Området som avses är kommunens avfallsanläggning. Idag finns viss deponeringsverksamhet kvar som tex. grovsops-, sopsortering-, komposterings- och

byggavfallshantering samt en miljöstation. Tippen är delvis täckt och kommer inom en snar framtid att sluttäckas. Här uppstår då ett cirka 40 ha stort (grön)område. Grönområdet består då av en stor höjd i centrum och perifert växer blandskog som domineras av gran och tall. I norr gränsar området till den nybyggda räddningsstationen, i väster och öster begränsas det av Marieforsleden respektive E20 samt i söder av Muggebovägens förlängning.

Värdering

Områdets storlek, struktur samt föregående användning ger det en god plattform för rekreativ och tematisk användning samt för aktiviteter av manifesterande karaktär. Närheten både till staden och till E20 borgar för ett gott besöksunderlag och god tillgänglighet.

Framtid

Ett intressant framtida koncept för Bångahagen skulle kunna vara att man anlägger en Regionpark här. Regionparkens värde ligger i första hand i den betydelse den har för kommunens invånare. Den ska vara något för invånaren att identifiera sig med. De ska betraktas på regional nivå och man kan därför samarbeta med andra kommuner och profilera sig på olika sätt.

Regionparker kan tillägnas en viss person, markera en viktig plats eller påvisa kommunens särart. I Mariestads fall skulle det tex. kunna röra sig om att profilera sig som nytänkande och ekologiskt

planerande kommun, och ha vetenskapliga experimentverkstäder, ekovetenskaplig information, avsätta mark för vindkraft med tillhörande information, bygga bostäder i form av ekologiska hus och bostadsmiljöer enligt de senaste rönen, demonstrera skillnaderna mellan konventionell och ekologisk odling genom tex. experimentalfält i samarbete med Göteborgs Universitet/DaCapo.

Stora motions- och idrottsanläggningar är även relevanta i detta sammanhang. Hit skulle man kunna lokalisera nya generösa idrottsfält till tennis och fotboll i stället för de områden vid Johannesberg som idag nått sin yttersta utbredning och inte kan växa mer.

SNAPEN

Stadsskogen, (90)

Beskrivning

Den del av Snapenskogen som skulle kunna vara kommunens stadsskog är området som begränsas av Vänern i väster, vägen mellan Snapen och Torsövägen i norr, E20 i öster samt Högelid och Krontorp i söder. Idag är detta område en mosaik av olika vegetation, åldersbestånd och brukningssätt. Det finns bland annat kalhyggen, stormfällan, djupa granskogar, ljusa björkbestånd, blädningsföryngrade bestånd, våtmarker samt blandskog och mycket annat.

Från Snapengården utgår elljusspår samt andra spår och leder. Snapengården har servering om helgerna och en bastu står öppen under vissa dagar i veckan.

Värdering

Snapen har många, för rekreation och friluftsliv, värdefulla miljöer. Inte minst är variationen i området av stort värde. På vissa håll finns emellertid storskaligt skötta delar som förstör detta intryck. Stormarna januari 2005 och 2007 gick hårt åt vår stadsskog Snapen. Detta bland annat för att skogen skötts enligt en metod som resulterar i kalhyggen och stora granbestånd. Avsaknaden av tjäle är inte enda orsaken här; träd som blir blottställda genom kalhygge blåser lätt omkull då de förut skyddat varandra och ej är vana att stå exponerade för väder och vind.

Den del av Snapenskogen som kan avsättas som Stadsskog kan tyckas vara stor men är ändå aningen stor i förhållande till de gängse rekommendationerna. Stadsskogen bör egentligen ha en minimistorlek på 500 ha. Snapen är cirka 250 ha vilket ändå innebär ett värde per invånare över rekommendationen på 100 m², nämligen 104 m²/inv.

Framtid

Snapen kan bli Mariestads Stads- eller Kommunskog. För att Snapen ska fungera som stadsskog är det ytterst viktigt att ha rekreativa, sociala och folkhälsomässiga mål för ögonen. I Snapen bör man utveckla alternativa skötselmetoder såsom

plockhuggning, blädning och hästkörning. På så vis kan man påvisa möjligheterna till ett skonsamt utvecklingsarbete där det är lättare att arbeta efter mål som dynamik, struktur och bevarande av platsens värden och karaktärer. Motionsspår, vindskydd, grillplatser bör underhållas och utvecklas på ett skonsamt sätt så att höga rekreativa och sociala värden uppstår.

Detta område ska skötas så att en dynamik (öppna, slutna och täta partier samt olika arter och bestånd) och en struktur (olika åldrar, storlekar och karaktärer) bevaras/skapas. När natur- och landskapsvård företas i dessa områden är det också nödvändigt att ta hänsyn till platsens själ (genus loci). Det innebär att åtgärder bland annat syftar till att bibehålla den specifika karaktär som det aktuella området besitter. I de fall där maskinavverkning sker ska förare specifikt inför varje tillfälle utbildas så att exempelvis skador på kvarvarande skog ej uppstår samt att oljespill ej får förekomma. Åtgärderna ska företas under den tid tjälen ligger.

TÄTORTSPARKERNA

De sex kransorterna bör få var sin park som fungerar som en liten "stadspark" och som har hög skötselnivå med rika blommande planteringar. Tanken är att dessa samhällen på så vis ska knytas samman tydligare i kommunens gröna nät och att de

grönområdesmässigt kan stå för sig själva. På så sätt skapas mötesplatser och identitet i kransorterna.

Tätortspark Sjötorp, (91)

Parken i sydöstra delen av korsningen Slussvägen/Varvsvägen.

Tätortspark Hassle, (92)

Ytan nordöst om infarten från E20

Tätortspark Ullervad, (93)

Ytan vid Ullervadsvägen mellan Bindvägen och Stampvägen.

Tätortspark Lyrestad, (94)

Ytan mellan Kanalvägen och Göta Kanal

Tätortspark Lugnås, (95)

Stationsplatsen.

Tätortspark Tidavad (96)

Gräsytan sydväst om skolan

Se kartorna på sidorna 42 och 43 i Del 1

SJÖTORP

Sjöparken (Tomt 2:227) (97), 5.000 m²

Beskrivning

Sjöparken är en allmänning mellan husen på Sjölyckevägen och den gränsar mot Vänern. Parken består av tre delar. Från husen räknat

finns först en liten körväg i gräset. En mittzon består av en bergknalle samt trädvegetation. Längst ner mot vattnet finns en strand som består av runda stenar i fraktionen kring 100 mm. Mitt i den norra delen står ett litet träskjul. Kringboende har lämnat efter sig byggavfall och annat skräp och parken används som bil- och båtuppställning.

Värdering

Parken är en liten sjönära pärla då den är ett stycke typisk Vänernatur. Avskildheten och strandmiljön är självklara höjdpunkter i parkkvalitéerna. Dock saknar parken strukturellt sammanhang med den övriga byn och dess grönområden.

Framtid

För att stärka parkkaraktären men ändå inte förändra parken i allt för stor omfattning, eftersom den är just ett stycke vänernatur, kan bergknallen skrapas fram för att accentuera och stilisera vänerskärgården. Blommande vänertypiska perenner som fackelblomster, angelica och vresros kan planteras, sittmöjligheter anordnas och en grind in till parken bör anbringas så att körning försvåras men inte omöjliggörs då en av de kringboende har tillstånd att köra ved en gång om året.

JOHANNESBERG

Johannesbergsparken, (100.)

Även om Johannesbergsparken inte är kommunägd så ingår den ändå i samarbetet mellan fastighetsägaren och Göteborgs Universitet/Mariestads Kommun. Vidare betyder den traditionellt mycket för kommuninvånarnas rekreation. Därför har den ändå tagits upp i denna Grönplan. När det gäller Beskrivning, Värdering och Framtid hänvisas till ett redan utfört arbete av Allan Gunnarsson kallat "Beskrivning och Värdering av Johannesbergsparken och dess vegetation".

MARIESTAD
www.mariestad.se